

ÅRSBERETNING 2024

INDHOLDSFORTEGNELSE

Forord	3
Økonomiaftalen for 2024	5
Årets resultat	7
De store poster i regnskab 2024 - en uddybning	10
Regnskabsprincipper	20
Regnskabsopgørelse	23
Finansieringsoversigt og finansiel status	24
Balance	25
Noter	26

RANDERS

Udgiver Randers Kommune, 2025
Tilrettelæggelse Økonomi
Layout Kommunikation, Randers Kommune
Forsidefoto: Randers Kommune

FORORD

2024 kommer til at skrive sig ind i Randers Kommunes historie som et særdeles udfordrende år. Som kommune stod vi ved årets begyndelse midt i kampen med at stoppe jordskredet ved Nordic Waste for at beskytte landsbyen Ølst og forhindre en miljømæssig katastrofe.

Indsatsen lykkedes og igennem 2024 er der efterfølgende – skridt for skridt – taget livtag med den resterende del af afværgeindsatsen og det store oprydningsarbejde som jordskredet har ført med sig.

Kommunale medarbejdere og eksterne samarbejdspartnere har i den forbindelse ydet en kæmpe indsats. Det skylder vi dem stor tak for.

En meget væsentlig milepæl i arbejdet blev opnået i oktober, hvor vi kunne åbne op for Alling å's nye forløb langs Gl. Århusvej. Det nye å-forløb erstatter den midlertidige afværgeløsning, der blev etableret i december 2023. Lidt mere end et år efter kommunen var nødt til at påtage sig afværgeindsatsen, er en lang række opgaver nu afsluttet og skurvognene har forladt skadesstedet. Vejprojektet om at genetablere Gl. Aarhusvej er igangsat og inden sommerferien forventer jeg, at Gl. Aarhusvej er færdig og genåbnet for trafik.

De samlede udgifter til indsatsen ved Nordic Waste kommer til at løbe op i mere end 0,5 mia. kr. Randers Kommunes andel af udgifterne udgør foreløbigt – for årene 2023 og 2024 – i alt 290,6 mio. kr.

Byrådet har i den forbindelse besluttet at udnytte den lånedispensation som kommunen har modtaget fra staten. Låntagningen betragtes som mellemfinansiering da udgangspunktet fortsat er, at forureneren skal betale. Alle kommunens udgifter vil derfor blive opgjort og rejst som et krav overfor konkursboet efter de ansvarlige virksomheder Nordic Waste og DSH Recycling. I forbindelse med beslutningen om lånedispensationen bemærkede byrådet samtidigt, at det forventes at regeringen står ved statsministerens ord om, at Randers Kommune ikke står alene og udgifterne forbundet med jordskredet ikke skal gå ud over velfærden i kommunen.

Selv om Nordic Waste tog et meget stort fokus i 2024, og vi ikke er helt i mål med indsatsen endnu, så er der i løbet af året også sket en lang række andre ting i kommunen.

I starten af 2024 rundede Randers Kommune milepælen 100.000 indbyggere. Det er glædeligt, at vi er en kommune i vækst med mange tilflyttere. Andelen af tilflyttere på indkomstoverførsel må dog ikke være for høj, hvis vi fortsat skal have mulighed for at udvikle vores kommune og den service, som vi leverer til alle borgere.

Derfor har byrådet i 2024 igangsat generationsprojektet "Fremtidens Randers". Via en strategisk og systematisk tilgang, er det ambitionen at projektet skal løfte og udvikle borgernes sundhed, kompetencer og kvalifikationer, øge deres livschancer og deltagelsesmuligheder – og i højere grad gøre flere i stand til at leve et aktivt liv og være selvforsørgende. Det bliver et arbejde, som jeg de kommende år forventer mig meget af.

Kigger man på selve regnskabstallene, er der tale om et regnskabsresultat med et underskud på den ordinære drift og anlæg. På serviceområderne har der samlet været tale om merforbrug, mens anlægsudgifterne ligger tæt op ad det oprindeligt planlagte niveau.

Regnskabsresultatet viser en del forskelle på tværs af serviceområderne. I 2024 har der været fortsat pres på økonomien på socialområdet. Den stigende vækst i særligt dyre enkeltsager er ikke kun en problemstilling i Randers Kommune, men en generel udfordring på landsplan. Derudover har der været pres på udgiftsudviklingen indenfor specialundervisningsområdet. Endelig har omsorgsområdet og familieområdet arbejdet med økonomiske handleplaner i 2024. Omsorgsområdet er i den forbindelse kommet stort set i økonomisk balance ved indgangen til 2025.

Kommunens øvrige områder er generelt i økonomisk i balance og kommer ud af 2024 med overskud, der kan videreføres til 2025.

ØKONOMIAFTALEN FOR 2024

I maj 2023 blev de økonomiske forudsætninger for kommunernes budgetlægning for 2024 aftalt mellem regeringen og KL. De seneste år havde været ekstraordinære vanskelige først med corona og dernæst Ruslands invasion af Ukraine. Som konsekvens heraf oplevede Danmark høj inflation, som udhulede købekraften og pressede mange husstande. Samtidig var der rekrutteringsudfordringer på en række steder på det danske arbejdsmarked. Derfor var der tale om en forholdsvis stram økonomiaftale for kommunerne, og særligt på anlægsområdet var der behov for at udvise økonomisk ansvarlighed.

Aftalen løftede servicerammen med konsekvenserne af den demografiske udvikling på ældreområdet og børneområdet, ligesom der blev givet et løft målrettet udgiftspres på socialområdet og sundhedsområdet.

Rammerne for 2024 håndterede desuden konsekvenserne af tilstrømningen af flygtninge fra Ukraine. Hovedelementerne i aftalens forudsætninger gennemgås nedenfor.

Øget råderum gennem administrative besparelser i den kommunale økonomi

Økonomiaftalen indeholdt en forudsætning fra regeringens side om reduktion af kommunernes udgifter til administration med 0,7 mia. kr. De samlede nettoændringer af servicerammen var ikke øremærkede, og skulle derfor ses samlet. I det vedtagne budget i Randers Kommune blev der lagt vægt på, at kommunen blev drevet effektivt. Kommunens udgifter til central administration lå blandt de laveste i landet. Det blev derfor besluttet, at de forenklingsforslag der var blevet meldt ind som en del af et gennemført afbureaukratiseringsprojekt – og tilhørende tiltag på landsplan - ikke skulle anvendes som begrundelse for administrative besparelser. I stedet skulle der årligt tages konkret stilling til forslagene i det kommende samarbejdsprogram mellem KL og regeringen om administrative forenklinger, og vurdering af om disse kunne udmøntes i reelle besparelser.

I Randers Kommune har byrådet i en årrække skabt mulighed for omprioriteringer ved hjælp af et effektiviserings- og besparelseskrav på 20 mio. kr. årligt. Kravet i 2024 var udmøntet i konkrete forslag i forbindelse med budgetlægningen 2023-2026 – herunder også på de administrative områder.

Serviceramme og sanktionslovgivning

Der blev i økonomiaftalen aftalt et nettoløft af servicerammen på 1,4 mia. kr. - primært som følge af det demografiske udgiftspres i kommunerne på de store serviceområder. Randers Kommune har allerede indbygget demografi-reguleringer på udgiftssiden på børneområdet, skoleområdet, ældreområdet samt socialområdet. Det økonomiske løft kunne dække de indarbejdede merudgifter på udgiftssiden.

Af hensyn til de offentlige finanser og efterlevelse af budgetloven blev det igen for 2024 aftalt, at 3 mia. kr. af kommunernes bloktilskud blev gjort betinget af kommunernes aftaleoverholdelse af servicerammen i budgetterne. Denne forudsætning blev overholdt, og det betingede bloktilskud kom til udbetaling.

Sanktionslovgivningen gælder også for de kommunale regnskaber, som ligeledes skal overholde aftalen med regeringen. Ellers sker der reduktion af bloktilskuddet i forbindelse med regnskabsafslutningen.

Sanktionslovgivningen tager udgangspunkt i det oprindelige budget for serviceområderne korrigeret for ændrede forudsætninger for pris- og lønskøn samt meropgaver som følge af det såkaldte Lov- og cirkulæreprogram.

Krigen i Ukraine har skabt et nyt usikkerhedselement i dansk økonomi. Der er fortsat usikkerhed omkring, hvor længe de flygtninge, Danmark og herunder Randers Kommune har modtaget, vil blive i landet. Med økonomiaftalen for 2025 modtog kommunerne kompensation for de ekstraordinære udgifter i 2024.

Randers Kommune har modtaget en kompensation på 15,1 mio. kr. i 2024 vedrørende de Ukraine-relaterede udgifter. I forbindelse med regnskabsafslutningen beslattes det politisk, hvordan denne kompensation skal fordeles.

På baggrund af den betydelige økonomiske ubalance på socialområdet blev der i forbindelse med budget 2025-28 givet et markant løft til områdets budget. Samtidigt lægges der i forbindelse med byrådets behandling af regnskab bet op til en ny start, idet områdets gamle gæld til kommunekassen foreslås afskrevet.

Der er gennemført anlægsinvesteringer for 193 mio. kr. på det skattefinansierede område i 2024 ekskl. udgifter til Nordic Waste. Det drejer sig om bl.a. den nye daginstitution i Dronningborg, bygningsvedligeholdelse og energibesparende foranstaltninger på kommunens bygningsmasse samt projekter på kultur- og fritidsområdet, indenfor områdefornyelse og Ny Havnevej.

Regnskabsresultatet viser, at der er gennemført anlægsinvesteringer stort set svarende til det planlagte niveau. Der er dog samtidigt også en del udskudte projekter som følge af de forbrugsdæmpende initiativer som byrådet besluttede i 2024. De hertil afsatte anlægsmidler overføres derfor til 2025.

Udviklingen i udgifterne til indkomstoverførslerne betyder, at vi samlet set i 2024 har merudgifter på 13,7 mio. kr. – en udvikling som vi ikke kan være sikker på, følger udviklingen på landsplan. Vi er derfor i regnskabet nødt til at genopbygge en reservepulje til en mulig midtvejsregulering af kommunernes økonomi. Størrelsen af en eventuel midtvejsregulering kender vi først, når der til sommer er indgået en aftale mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2026.

I løbet af 2024 stod det klart at vores økonomi i kommunen var i betydelig ubalance. Årsagen var primært merforbruget på socialområdet og betydelige merudgifter til indkomstoverførsler. Herudover indebar stigende indtægter fra selskabsskatter på landsplan en forværring og den indgåede økonomiaftale for 2025 var slet ikke tilstrækkelig i forhold til dække den samlede ubalance. Før sommerferien blev der derfor gennemført en række forbrugsdæmpende initiativer og med vedtagelsen af budget 2025-2028 blev de nødvendige beslutninger truffet ift. at forbedre kommunens økonomi og sikre et nødvendigt budgetløft til socialområdet.

Behovet for fokus på en løbende stram økonomistyring på alle niveauer i organisationen gælder dog fortsat. Dette skal sikre, at vi kommer i mål med beslutningerne truffet i budget 2025-2028 og får skabt det økonomiske grundlag for, at vi i de kommende år fortsat kan levere en service på højt niveau, og samtidigt har midlerne til at udbygge vores kapacitet i takt med, at vi bliver flere indbyggere i kommunen. Behovet for solid økonomistyring forstærkes samtidigt af krigen i Ukraine og den globale sikkerhedspolitiske situation, hvor det fortsat er usikkert, hvordan denne vil påvirke dansk økonomi – og ikke mindst kommunernes økonomi - i de kommende år.

På de næste sider kan du læse mere om Regnskab 2024 og dermed også få et dybere indblik i vores afsæt for 2025 og den kommende budgetlægning for 2026-2029. Rigtig god læselyst.

*Torben Hansen
Borgmester*

ÅRETS RESULTAT

De Ukraine-relaterede udgifter er på tværs af serviceområderne opgjort til 12,1 mio. kr. Med en kompensation på 15,1 mio. kr. er der således en merindtægt på 3 mio. kr., der kan indgå i opgørelsen af poster i regnskabet til anden anvendelse.

Randers Kommunes regnskab på serviceområderne viser et samlet merforbrug i forhold til kommunens andel af den aftalte serviceramme på 52,3 mio. kr. inkl. merudgifter som følge af Ukraine. Overskridelsen skyldes primært pres på socialområdet. Området arbejder med den tidligere besluttede Fingerplan og en række øvrige handleplaner, som skal bidrage til økonomisk balance på området. Derudover fik socialområdet et markant budgetløft i budget 2025-28, som i udgangspunktet forudsættes at kunne sikre, at områdets økonomi balancerer fremadrettet.

Det er endnu for tidligt at sige noget om, hvordan regnskabsresultatet på landsplan ser ud. Men de foreløbige indmeldinger til KL tyder på et resultat klart under den aftalte serviceramme. Der forventes således ikke på nuværende tidspunkt at blive gennemført en statslig sanktion på baggrund af regnskabsresultatet for 2024.

Anlæg

Økonomiaftalen for 2024 indebar et løft af anlægsrammen på ca. 1,1 mia. kr. Den samlede anlægsramme udgjorde dermed 19,3 mia. kr. for kommunerne under ét. Der var mellem regeringen og KL enighed om, at det aftalte niveau gav mulighed for at investere i de fysiske rammer for den borgernære velfærd, samtidig med at niveauet reflekterede en økonomisk kontekst, hvor inflationen fortsat var høj.

I lighed med tidligere år blev der lagt loft over de kommunale anlægsinvesteringer, og 1 mia. kr. af bloktilskuddet blev gjort betinget af, at kommunerne i budgetsituationen overholdt aftalen. Dette gjorde sig gældende, og det betingende bloktilskud blev derfor udbetalt.

Randers Kommunes anlægsinvesteringer på det skattefinansierede område udgjorde 448,9 mio. kr. i 2024, hvoraf udgifterne til Nordic Waste udgjorde 255,8 mio. kr.

Hvis der ses bort fra udgifterne til Nordic Waste, ligger resultatet på anlægsområdet lidt under niveauet i oprindeligt budget ekskl. anlægsbufferen på 37 mio. kr. Dette hænger i høj grad sammen med det midlertidige anlægsstop, som byrådet indførte før sommerferien 2024. Tiltaget blev gennemført af hensyn til de økonomiske og likviditetsmæssige udfordringer som udgiftspreset på serviceområderne og de store udgifter til indsatsen ved Nordic Waste indebar.

Nedenfor beskrives Randers Kommunes regnskabsresultat for 2024 på det skattefinansierede område.

Resultatet af ordinær drift og anlæg beskriver balancen mellem kommunens skattefinansierede udgifter og indtægter. Dette nøgletal er anvendt i forbindelse med budgetlægningen og indgår ligeledes i sammenligninger med resultatet i andre kommuner.

Resultatopgørelse i mio. kr.	Oprindeligt budget	Korrigeret budget ekskl. overførsler	Regnskab 2024	Årets resultat ekskl. overførsler	Overførsler fra 2024	Årets resultat inkl. overførsler til 2025
Skatter og tilskud	-7.719,2	-7.764,2	-7.767,7	-3,5	-2,3	-5,8
Serviceudgifter	4.951,7	4.973,4	5.052,6	79,2	-9,5	69,8
Øvrig drift	2.502,5	2.518,2	2.483,6	-34,6	-1,6	-36,2
Renter	12,3	12,2	10,6	-1,6	0,0	-1,6
Resultat af ordinær drift	-252,8	-260,4	-220,9	39,5	-13,4	26,1
Skattefinansierede anlæg	238,2	201,1	448,9	247,7	-329,7	-82,0
Resultat af ordinær drift og anlæg	-14,6	-59,2	228,0	287,2	-343,1	-55,9

(Minus angiver merindtægt/mindreudgifter/opsparing)

Årets resultat er udtrykt som forskellen mellem korrigeret budget ekskl. overførsler og kolonnen med regnskabet for 2024. Årets resultat viser et underskud på det skattefinansierede område på 287,2 mio. kr. inkl. anlægsudgifter vedr. Nordic Waste på 255,8 mio. kr.

Udover de afholdte udgifter vedr. Nordic Waste skyldes underskuddet bl.a. et merforbrug vedr. serviceudgifterne på 79,2 mio. kr. Der er her blandt andet tale om forbrug af opsparing hos decentrale enheder, jf. rammerne i Randersmodellen. Resultatet er herudover påvirket af betydelige merudgifter på socialområdet, ligesom der også på specialundervisningsområdet kan opgøres merudgifter i 2024.

Der var i udgangspunktet en samlet opsparing fra 2023 på 9,5 mio. kr. under service. Årets resultat inkl. overførsler fra 2023 viser dermed et samlet merforbrug på 69,8 mio. kr. på serviceudgifterne. For at få det samlede billede skal disse tal dog korrigeres for merindtægten på 31,3 mio. kr. vedr. refusion af særligt dyre enkeltsager. Årets resultat inkl. refusion af særligt dyre sager viser dermed et merforbrug på 47,9 mio. kr., og inkl. opsparingen fra 2023 bliver resultatet dermed en gæld på 38,4 mio. kr.

Selv med den store merindtægt fra særligt dyre enkeltsager er det fortsat socialområdet, der er hovedårsagen til merforbruget på serviceudgifterne. Fra 2025 og frem har området i den forbindelse fået et budgetløft på gennemsnitligt 65 mio. kr. årligt. Samtidigt foreslås det i forbindelse med byrådets behandling af regnskabet, at socialområdets gæld fra tidligere år eftergives.

Regnskabsresultatet vedr. ordinær drift viser, at der var budgetteret med et overskud på 260,4 mio. kr., og det endelige regnskabsresultat viser et overskud på den ordinære drift på 220,9 mio. kr.

Skattefinansieret anlæg viser et merforbrug på 247,7 mio. kr. sammenlignet med korrigeret budget ekskl. overførsler. 2024 har været et ekstraordinært år som følge af de mange udgifter til Nordic Waste. De samlede nettoudgifter til Nordic Waste udgør 255,8 mio. kr. i regnskab 2024. For at få det reelle billede på anlægsområdet viser nedenstående tabel resultatet ekskl. udgifterne til Nordic Waste.

Resultatopgørelse i mio. kr.	Oprindeligt budget	Korrigeret budget ekskl. overførsler	Regnskab 2024	Årets resultat ekskl. overførsler	Overførsler fra 2024	Årets resultat inkl. overførsler til 2025
Resultat af ordinær drift	-252,8	-260,4	-220,9	39,5	-13,4	26,1
Skattefinansieret anlæg ekskl. Nordic Waste	238,2	201,1	193,1	-8,1	-329,7	-337,8
Resultat af ordinær drift og anlæg ekskl. Nordic Waste	-14,6	-59,2	-27,8	31,4	-343,1	-311,7

(Minus angiver merindtægt/mindreudgifter/opsparing)

Skattefinansieret anlæg ekskl. Nordic Waste viser et mindreforbrug på 8,1 mio. kr. sammenlignet med korrigeret budget ekskl. overførsler. Forbruget er ligeledes 8,1 mio. kr. lavere end det oprindelige budget, når der korrigeres for anlægsbufferen på 37 mio. kr. Der var overført en opsparing på 329,7 mio. kr. fra 2023. Det betyder, at der i forbindelse med byrådets behandling af regnskabet kan overføres 337,8 mio. kr. på anlægsområdet til 2025.

Der er gennemført mange projekter på miljø og teknikområdet, fritids- og kulturområdet samt på børneområdet. I forbindelse med byrådets behandling af budgetopfølgningen pr. 31. marts 2024 blev der besluttet en række forbrugsdæmpende initiativer af hensyn til kommunens økonomi og udviklingen i likviditeten. Dette er medvirkende årsag til, at forbruget på anlæg ikke er højere, og en lang række anlægsmidler derfor overføres til 2025.

Det samlede resultat skal ses i sammenhæng med de periodeforskydninger, der opstår både på drifts- og anlægsområdet.

Der er i 2024 sket en nettoreduktion af de midler, som kan overføres mellem årene. Der har således som førnævnt været et merforbrug på serviceområderne på 79,2 mio. kr. og et mindreforbrug på 8,1 mio. kr. på anlæg. Årets resultat, som kan overføres til 2025, udgør i alt netto 268 mio. kr., og består af overførsler på serviceområderne på -69,8 mio. kr. (ekskl. refusion af særligt dyre enkeltsager) og overførsler på skattefinansieret anlæg på 337,8 mio. kr. før korrektioner på 6,2 mio. kr. Opgørelsen af overførslerne på serviceområderne er før indregning af forslaget om eftergivelse af gæld på socialområdet.

Randers Kommunes andel af servicerammen (korrigeret for ændret PL-fremskrivning og konsekvenserne af Lov og cirkulæreprogrammet) udgør 5.000,3 mio. kr. Regnskabet indeholder serviceudgifter for 5.052,6 mio. kr. i alt inkl. udgifter til Ukraine. Randers Kommunes serviceudgifter ligger dermed 52,3 mio. kr. over rammen i 2024.

I forbindelse med Ukraineudgifter skal det ligeledes nævnes, at der er stor forskel på de enkelte serviceområder, samt i hvor høj grad regnskabsresultatet på fagområderne er påvirket af disse udgifter.

Skoleområdet, omsorgsområdet, jobcenteret og boligadministrationen har afholdt de fleste af kommunens udgifter som følge af Ukraine. Fordelingen af den kompensation kommunen har modtaget vil således forbedre resultatet på disse bevillingsområder. Der henvises til det uddybende regnskabsmateriale for en nærmere beskrivelse heraf.

Øvrig drift viser mindreudgifter på 34,6 mio. kr. i forhold til korrigeret budget ekskl. overførsler. Øvrig drift omfatter såvel udgifter til indkomstoverførsler, aktivitetsbestemt medfinansiering samt refusion af særligt dyre enkeltsager. Indkomstoverførslerne viser mindreudgifter på 5,4 mio. kr. Dertil kommer merudgifter til aktivitetsbestemt medfinansiering på 2 mio. kr. Sidstnævnte merudgift modsvares dog af en tilsvarende merindtægt under tilskud og udligning og neutraliseres dermed. Modsat viser årets resultat som førnævnt merindtægter fra den centrale refusionsordning vedrørende særligt dyre enkeltsager på 31,3 mio. kr.

De 31,3 mio. kr. fra den centrale refusionsordning er forudsat anvendt til at reducere socialområdets gæld, mens mindreforbruget på indkomstoverførsler på 5,4 foreslås reserveret til en forventet midtvejsregulering i 2025.

Renterne viser mindreudgifter på 1,6 mio. kr. Der har i 2024 været et positivt afkast på kommunens obligationsbeholdning og PM-aftaler. En stor del, ca. 76 pct. af kommunens låneportefølje, har været afdækket med fast rente. De stigende renter i løbet af 2024 har dermed ikke i væsentlig grad påvirket regnskabsresultatet.

DE STORE POSTER I REGNSKAB 2024 - EN UDDYBNING

Skatter, tilskud og udligning

Indtægtssiden i form af skatter og tilskud har været baseret på, at Randers Kommune har valgt det selvbudgettede udskrivningsgrundlag for 2024, men har budgetlagt med statsgarantibeløbene.

Udskrivningsprocenten blev fastholdt uændret til 25,8 %. De samlede skatteindtægter i Randers Kommune har udgjort 5.277,2 mio. kr. i 2024. Hovedparten af indtægterne vedrører indkomstskatten, og dertil kommer ejendoms-skat, dækningsafgift og selskabsskat. Tilskud og udligning har givet en samlet indtægt på 2.490,5 mio. kr. i 2024.

Der er i løbet af året givet betydelige tillægsbevillinger til bloktilskuddet på 45 mio. kr. i alt. De vedrører årets midtvejsregulering målrettet beskæftigelsesindsatsen samt øvrige midtvejsreguleringer, herunder PL-regulering, trepart samt LC-programmet.

Årets resultat for skatter og tilskud under ét viser en merindtægt på 5,8 mio. kr. i 2024 inkl. overførsler fra 2023. Beløbet vedrører bl.a. en budgetlagt efterregulering vedr. grundskyld, som først finder sted i 2027. I budget 2025-28 er der allerede reserveret et beløb til efterregulering i 2027. Derfor kan beløbet i udgangspunktet indgå i opgørelsen af poster i regnskab 2024 til anden anvendelse.

Merindtægten på 5,8 mio. kr. består desuden af en positiv efterregulering vedrørende aktivitetsbestemt medfinansiering på 2 mio. kr., som skal anvendes til at finansiere en tilsvarende merudgift på området.

Samlet er der dermed i alt 3,8 mio. kr. fra skatter og tilskud, som kan indgå i opgørelsen af overskuddet til anden anvendelse i regnskab 2024.

Serviceudgifter – udvalgte områder

Socialområdet

I 2024 viser årets resultat på socialområdet et underskud på 123,4 mio. kr. Merforbruget skyldes primært handicappområdet. Ved udgangen af 2024 er der oparbejdet et samlet underskud på socialområdet på 238,6 mio. kr. Merindtægterne fra refusion vedr. særligt dyre enkeltsager på 31,3 mio. kr. er forudsat anvendt til at reducere gælden på socialområdet. Herefter udgør gælden 207,4 mio. kr. inkl. eksternt finansieret projekter.

Der er ikke i budgettet afsat midler til yderligere gældsafvikling på socialområdet. I forbindelse med byrådets behandling af regnskabet for 2024 foreslås det, at socialrådets mellemværende med kommunekassen afskrives, så området – set i sammenhæng med det besluttede budgetløft fra 2025 og frem – kan få en ny start uden gammel gæld.

Det besluttede budgetløft fra 2025 og frem, skal sammen med det fortsatte arbejde med at gennemføre tidligere besluttede økonomiske handleplaner sikre, at socialrådets økonomi fremadrettet balancerer. Primo 2025 kunne det dog konstateres, at området oplevede merudgifter udover det tidligere forventede niveau. Forvaltningen har på den baggrund fremsendt forslag til politisk behandling april 2025 ift. mulighederne for at reducere udgifterne på socialområdet.

Familieområdet

Årets resultat viser et mindreforbrug på 4,6 mio. kr. Familieområdet har overført en gæld på 17,8 mio. kr. fra 2023. Samlet vil der således blive overført et underskud på 13,2 mio. kr. til 2025. Området blev i forbindelse med regnskab 2023 udpeget som fokusområde som følge af stigende udgifter til anbringelser i døgninstitutioner og opholdssteder, udfordringer med rekruttering af plejefamilier samt flere dyre anbringelser.

Børne- og familieudvalget godkendte på mødet i april 2024 en økonomisk handleplan med fokus på udviklingen i nye sager med komplekse problemstillinger, rekruttering af nye plejefamilier, investeringer i egne døgninstitutionspladser samt udmøntningen af en gradvist stigende forudsætning om nedbringelse af udgifterne. I 2024 har

der været usikkerhed om tidshorisonen for den forventede gældsafvikling. Regnskabet viser en vis effekt af de mange tiltag, således at gældsafviklingen så småt er påbegyndt allerede i 2024. Der er kun tale om en lille effekt, idet størstedelen af mindreforbruget ligger på aftaleenhederne, som ikke er omfattet af handleplanen.

Omsorgsområdet

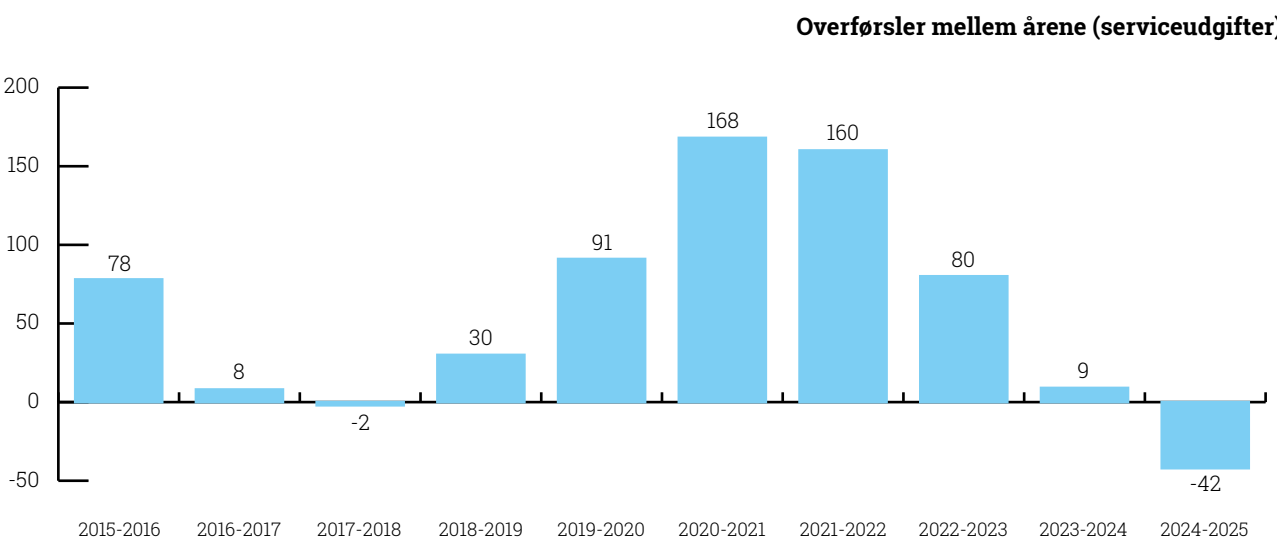
Årets resultat viser et mindreforbrug på 21,3 mio. kr. Der er overført en gæld på 26,8 mio. kr. fra 2023. Samlet vil der således blive overført et underskud til 2025 på 5,5 mio. kr. før udmøntning fra Ukraine-puljen.

Alle omsorgsområdets områder har i 2024 arbejdet målrettet med at fastholde handleplanerne fra 2023 med henblik på at bringe balance mellem budget og regnskab. Det var som udgangspunkt forventningen, at omsorgsområdet kunne bringes i balance i 2024, og at afviklingen af gælden kunne ske inden for 3-4 år. Udviklingen på området har dog været mere positiv end forventet. Området er nu i balance og afvikler gæld. Det er forventningen, at dette fortsætter i 2025. Forudsætningen herfor er, at handleplanerne overholdes, og at der ikke kommer stigende efterspørgsel ud over den forventede befolkningsudvikling. Hertil er det endvidere vigtigt, at den positive udvikling i sygefraværet og rekrutteringsudfordringerne ikke forværres.

De samlede overførsler til 2025

Der blev overført et samlet overskud fra 2023 på 9,5 mio. kr. til 2024 inkl. korrektioner for corona og Ukraine i 2023. Årets resultat viser merudgifter på 79,2 mio. kr., hvorved det samlede resultat bliver et underskud på 69,8 mio. kr. Der overføres imidlertid kun et underskud på 42,2 mio. kr., hvilket primært skyldes, at overskud på refusion af særligt dyre sager på 31,3 mio. kr. overføres til socialområdet. Derudover er der korrigeret for beløb på det administrative område, vederlagsfri fysioterapi samt rottebekæmpelse, som ikke overføres.

Af nedenstående figur fremgår udviklingen i overførslerne fra 2015 til 2025.

Øvrige driftsudgifter – indkomstoverførsler mm.

Øvrige driftsudgifter viser mindredgifter på 34,6 mio. kr. i forhold til korrigeret budget ekskl. overførsler. De øvrige driftsudgifter omfatter både udgifter til indkomstoverførsler, aktivitetsbestemt medfinansiering samt indtægter fra den centrale refusionsordning. Indkomstoverførslerne beskrives nedenfor.

Indkomstoverførsler

Årets resultat viser mindredgifter på 5,4 mio. kr. Det samlede resultat på indkomstoverførsler skal ses i sammenhæng med midtvejsreguleringen af bloktilskuddet i 2024 og de løbende budgetopfølgninger (pr. 31/5 og 30/9). Dette beskrives nærmere nedenfor.

I økonomiaftalen for 2025 blev der aftalt en negativ midtvejsregulering vedrørende 2024 svarende til, at Randers Kommunes bloktilskud blev reduceret med 13,4 mio. kr. i 2024.

Ved budgetopfølgningen pr. 31/5 2024 blev budgettet forøget med 22 mio. kr. som følge af merudgifter på området. Den samlede manko kunne således opgøres til 25,4 mio. kr. (inkl. reserve fra regnskab 2023 på 10 mio. kr.). I august blev denne manko nedjusteret til 20,4 mio. kr. og dette beløb blev finansieret ved en reduktion af råderummet i forbindelse med budgetlægningen for 2025-2028.

Budgetopfølgningen pr. 30/9 2024 viste en yderligere lille forbedring på 1,3 mio. kr. således, at den samlede manko på dette tidspunkt kunne opgøres til 19,1 mio. kr.

Det endelige regnskabsresultat viser en forbedring i forhold til 30/9 2024 på 5,4 mio. kr.

Da mankoen i august (på 20,4 mio. kr.) blev finansieret i forbindelse med budgetlægningen for 2025-2028 er det dette udgangspunkt regnskabsresultatet bør måles op imod. Der er dermed tale om en reel forbedring på 6,7 mio. kr. for kommunens økonomi.

Samlet set har Randers Kommune i 2024 haft merudgifter på 13,7 mio. kr. i forhold til midtvejsreguleringen. Ovenstående kan sammenfattes i følgende tabel:

Ændring vedrørende indkomstoverførsler 2024	Mio. kr.
Negativ regulering af bloktilskuddet (midtvejsregulering 2024)	13,4
Forventet merudgift ifm. budgetopfølgning pr. 31/5	22,0
Budgetreserve til midtvejsregulering fra regnskab 2023	-10,0
Ubalance ved budgetopfølgningen pr. 31/5	25,4
Forbedring ved skøn august	-5,0
Yderligere mindreudgift forventet ved budgetopfølgningen pr. 30/9	-1,3
Ubalance ved budgetopfølgningen pr. 30/9	19,1
Mindreudgifter regnskab 2024	-5,4
Samlede merudgifter i forhold til midtvejsreguleringen	13,7
Finansiering i budget 2025-28	-20,4
Overskud til anden anvendelse	-6,7
(Minus angiver mindreudgifter/opsparing)	

Det er på nuværende tidspunkt usikkert, om kommunerne får en negativ midtvejsregulering i 2025, samt hvor stor den i givet fald bliver. Midtvejsreguleringen vil desuden afhænge af tallene i Økonomisk Redegørelse, som Økonoministeriet udsender i maj 2025 og dermed også af udviklingen i de kommende måneder.

På den baggrund anbefales det i forbindelse med byrådets behandling af regnskabet, at der via det samlede regnskabsresultat opbygges en ny reservepulje i 2025 baseret på overskud til anden anvendelse i regnskabet for 2024. I det omfang det ikke bliver nødvendigt at anvende hele det afsatte beløb, vil beløbet kunne indgå som en del af råderumsberegningen i forbindelse med budget 2026-29.

Renter

Der er oprindeligt budgetteret med renteudgifter på netto 12,3 mio. kr. Årets resultat viser en merindtægt i forhold til budgettet på 1,6 mio. kr. Det skyldes en bedre forrentning af kommunens investeringsportefølje end forventet samt renteindtægter fra garantiprovisioner og mellemregningsforholdet med affaldsområdet.

Anlæg

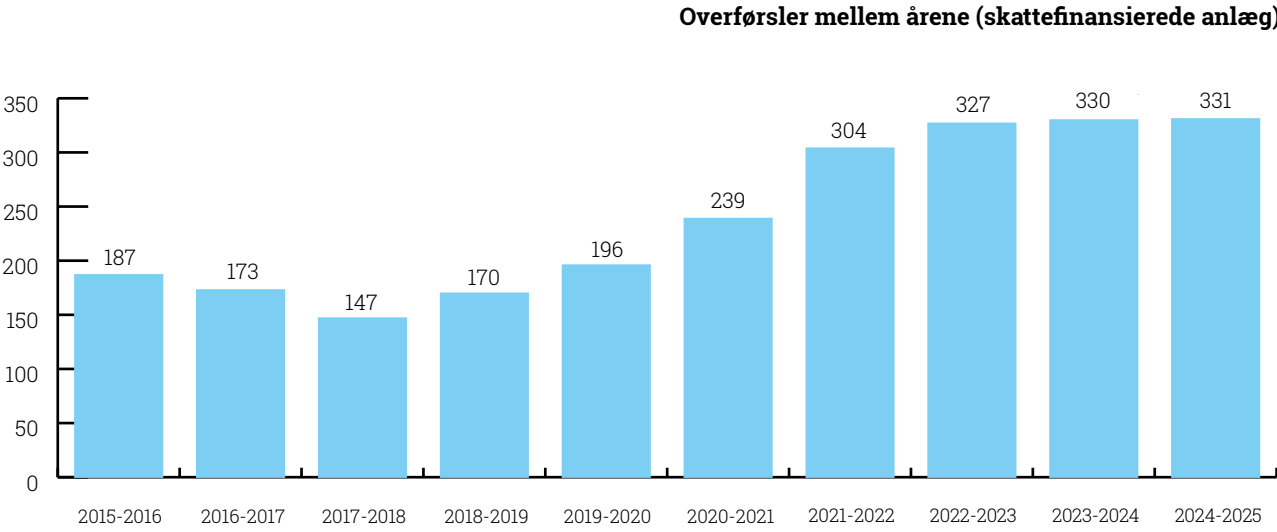
Der er gennemført anlægsinvesteringer for 193,1 mio. kr. på det skattefinansierede område i 2024 ekskl. udgifter til Nordic Waste på 255,8 mio. kr. Det drejer sig om bl.a. den nye daginstitution i Dronningborg, bygningsvedligeholdelse og energibesparende foranstaltninger på kommunens bygningsmasse samt projekter på kultur- og fritidsområdet, indenfor områdefornyelse, Ny Havnevej og Justesens Plæne.

Ses der bort fra anlægsudgifterne vedrørende Nordic Waste ligger regnskabsresultatet under oprindeligt budget ekskl. anlægbufferen. Det skyldes bl.a. de forbrugsdæmpende initiativer, herunder anlægsstop, som byrådet indførte i forbindelse med budgetopfølgningen pr. 31. marts 2024 af hensyn til kommunens økonomi og likviditet. Initiativerne blev ophævet igen ved godkendelsen af budget 2025-28. Der blev overført uforbrugte anlægsmidler fra 2023 til 2024 på 329,7 mio. kr. Årets resultat viser et mindreforbrug på 8,1 mio. kr.

Der er to større anlægsprojekter, som er afsluttet i 2024, og hvor overskuddet tilfalder kommunekassen. Det drejer sig om svømmehallen på Nørrevangsskolen samt anlægstilskud til Hal 4. Overskuddet udgør 6,2 mio. kr. i alt og kan indgå i puljen med overskud til anden anvendelse.

Der overføres på ovenstående baggrund uforbrugte anlægsmidler fra 2024 til 2025 på 331,5 mio. kr. ekskl. Nordic Waste. Det forudsættes som udgangspunkt, at der er tale om en ren periodeforskydning, der ikke vil have varig effekt.

Nedenstående figur viser udviklingen i overførslerne på anlæg mellem årene 2015-2025. Udgifterne vedrørende Nordic Waste på 255,8 mio. kr. er ikke med i figuren.

Håndtering af udgifter til Nordic Waste

Nedenstående tabel viser udgifterne til Nordic Waste i regnskab 2024:

Nordic Waste-udgifter i 2024 (mio. kr.)	Udgifter	Betaling (MST)	Netto
Nordic Waste (før Miljøstyrelsen)	87,0		87,0
Nordic Waste (Miljøstyrelsen)	46,1	-46,1	0,0
Nordic Waste (efter Miljøstyrelsen)	315,1	-146,3	168,8
I alt	448,2	-192,4	255,8

Tabellen viser samlede nettoudgifter på 255,8 mio. kr. i 2024. Medtages udgifterne fra december 2023 bliver de samlede udgifter 290,6 mio. kr. I beløbet er ikke medregnet kommunens interne timeforbrug og andre afledte udgifter som følge af indsatsen ved Nordic Waste.

Udgifterne vedrørende 2024 er i regnskab 2024 bogført under skattefinansieret anlæg. Indenrigsministeriet har meddelt Randers Kommune en lånedispensation på op til 375 mio. kr. Byrådet har i februar 2025 truffet beslutning om at udnytte lånedispensationen og lånefinansiere udgifterne til Nordic Waste med et lån på 290,6 mio. kr. vedrørende udgifterne i 2023 og 2024. Lånoptagelsen realiseres i marts 2025. Byrådet betragter låntagningen som mellemfinansiering, da udgangspunktet fortsat er, at forureneren skal betale. Alle kommunens udgifter vil derfor blive opgjort og rejst som et krav overfor konkursboet efter de ansvarlige virksomheder Nordic Waste og DSH Recycling. I forbindelse med beslutningen om lånedispensationen bemærkede byrådet samtidigt, at det forventes at regeringen står ved statsministerens ord om, at Randers Kommune ikke står alene, og at udgifterne forbundet med jordskredet ikke skal gå ud over velfærden i kommunen.

Øvrige poster i regnskab 2024

I forbindelse med regnskabsafslutningen søges der udover de nævnte overførsler vedr. service- og anlægsområderne også om overførsler på en række øvrige områder under finansposterne på -21,6 mio. kr. i alt. Overførslerne vedrører bl.a. den løbende opsparing til Klimabroen. Der overføres endvidere lånoptagelse vedrørende Dronningborg plejecenter, energibesparende foranstaltninger samt affaldsområdet.

Finansposter - overførsler til 2025	Mio. kr.
Indskud i landsbyggefonden	14,7
Opsparing Klimabro	141,4
Hal 4 - reservepulje	2,2
Lånoptagelse energibesparende foranstaltninger	-64,4
Lånoptagelse brugerfinansieret område	-10,9
Lånoptagelse ældreboliger	-104,6
I alt	-21,6

Note: minus angiver indtægt, plus angiver udgift.

Der overføres endvidere uforbrugte budgetbeløb vedr. jordforsyning, ældreboliger samt brugerfinansieret område på 268,5 mio. kr. i alt. Disse overførsler fremgår af nedenstående tabel:

Overførsel Øvrige områder	Mio. kr.
Jordforsyning	159,7
Ældreboliger, anlæg	97,9
Brugerfinansieret område	11,0
Øvrige i alt, netto	268,5

Note: minus angiver indtægt, plus angiver udgift.

Samlet overskud i regnskab 2024 til anden anvendelse

Under øvrig drift viser resultatet et mindreforbrug på indkomstoverførsler på 6,7 mio. kr. Merudgifter til aktivitetsbestemt medfinansiering udgør 2 mio. kr., som skal finansieres som en del af det samlede regnskabsresultat.

I regnskab 2024 er der ligeledes områder, som viser merindtægter. Det drejer sig om skatter og tilskud, Ukrainekompensation, anlæg samt renter. Merudgifter og merindtægter i regnskab 2024 er sammenfattet i tabellen nedenfor. Nettooverskuddet udgør 25,3 mio. kr. og kan prioriteres til anden anvendelse. I forbindelse med byrådets beslutning om at lånefinansiere udgifterne til Nordic Waste blev det samtidig besluttet, at renteudgifterne forbundet med lånet i 2025 skulle finansieres inden for regnskab 2024. Det foreslås derfor at reservere 3,6 mio. kr. til dette formål. Derudover er det en forudsætning i socialområdets handleplan, at forbedringer i kommunens indtægter fra kommunal udligning, som følge af initiativer i SØP, tilføres socialområdets bevilling. I regnskab 2024 er denne effekt opgjort til 7 mio. kr., og dette beløb reserveres i puljen til senere udmøntning.

Puljen udgør herefter 14,7 mio. kr. Det foreslås, at beløbet reserveres til en forventet midtvejsregulering i 2025. I det omfang det ikke bliver nødvendigt at anvende hele det afsatte beløb, vil beløbet kunne indgå som en del af råderrumsberegningen i forbindelse med budget 2026-29.

Poster i Regnskab 2024 til anden anvendelse	Mio. kr
Ukraineudgifter ift. modtaget kompensation	-3,0
Skatter og tilskud	-3,9
Vederlagsfri fysioterapi	-0,9
Økonomiudvalgets område - mindreudgifter (som ikke overføres)	-3,1
Indkomstoverførsler	-6,7
Anlæg	-6,2
Renter	-1,6
I alt	-25,3
Finansiering af renteudgift i 2025 – låntagning vedr. Nordic Waste	3,6
Udligningsmidler reserveres til socialområdet	7,0
Reserve til midtvejsregulering af indkomstoverførsler i 2025	14,7
Balance	0,0

Regnskabets betydning for budget 2025 samt den kommende budgetlægning for 2026-29

Kommunens økonomi har været under stort pres i 2024, og dette har været kendetegnende for de løbende opfølgninger i 2024. Særligt har Nordic Waste helt ekstraordinært belastet kommunens økonomi med netto 255,8 mio. kr. i 2024.

Resultatet på socialområdet viser betydelige merudgifter, hvilket har været forventet i løbet af året. På trods af igangsatte initiativer er det ikke lykkedes at nedbringe områdets samlede merforbrug. Det skyldes dels udviklingen i de særligt dyre enkeltsager dels rekrutteringsudfordringer. Budgetløftet fra 2025 og frem skal sikre, at området kommer i økonomisk balance fremadrettet. Som førnævnt foreslås det derfor, at områdets mellemværende med kommunekassen eftergives, så socialområdet kan få en ny start uden gammel gæld. Området fastholdes som fokusområde i 2025.

Derudover har familieområdet og omsorgsområdet været fokusområder i 2024 på grund af merforbrug i de foregående regnskabsår. Omsorgsområdet har stort set afviklet gælden i 2024, og udviklingen forventes at fortsætte i 2025. Området er derfor ikke længere et fokusområde. Familieområdet har set marginale effekter af handleplanerne i 2024 og har dermed påbegyndt en gældsafvikling. Området fastholdes som fokusområde indtil gældsafviklingen er tilendebragt. Skoleområdet har i 2024 haft et betydeligt merforbrug på den centrale del af skoleområdet, herunder specialundervisningsområdet. Byrådet har primo 2025 godkendt en ny finansierings- og takstmodel på specialundervisningsområdet. Herved sikres en gradvis reduktion af gælden på den centrale del af skoleområdet i perioden 2025-29. Skoleområdet udpeges som fokusområde, sålænge gældsafviklingen pågår.

Indkomstoverførslerne viser et lidt bedre resultat end forventet ved de løbende budgetopfølgninger. Men området har stadig merudgifter i forhold til midtvejsreguleringen. Det vides endnu ikke, om dette gør sig gældende på landsplan. Derfor foreslås der afsat en pulje til finansiering af en eventuel midtvejsregulering i 2025. Udviklingen understreger behovet for arbejdet med "Fremtidens Randers", som byrådet besluttede igangsat i forbindelse med vedtagelsen af budget 2024-2027 samt behovet for en strategisk plan på området (Arbejdsmarkedsområdets Strategiske Plan fremlægges for byrådet i løbet af foråret 2025).

De varige effekter af regnskabsresultatet for den øvrige drift vil dels blive vurderet i forbindelse med budgetopfølgningerne i 2025, dels når landstallene foreligger medio 2025, og der er indgået økonomiaftale mellem regeringen og KL for budget 2026. Herudover er der på de ovennævnte områder med økonomiske udfordringer igangsat initiativer, der skal genskabe økonomisk balance hen over de kommende år.

På anlægsområdet er overførslerne til 2025 stort set uændrede i forhold til 2024, når der ses bort fra udgifterne til Nordic Waste. Det skyldes primært de forbrugsdæmpende initiativer i 2024.

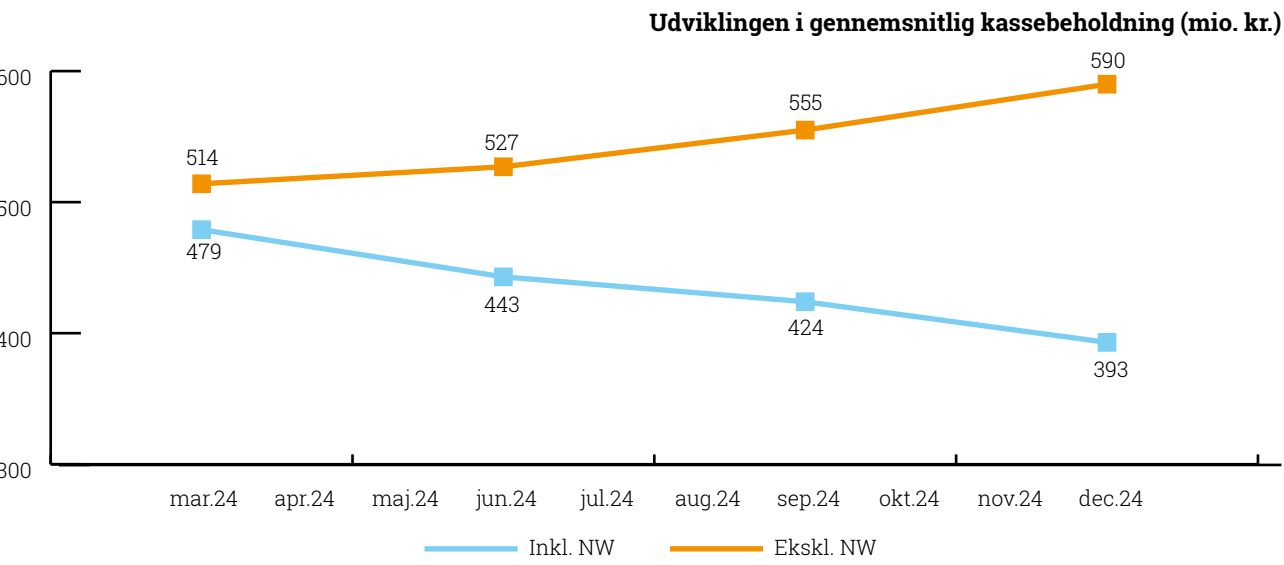
Randers Kommune havde en robust økonomi ved indgangen til 2024 med en nettoopsparing på serviceområderne. Denne opsparing er forbrugt i 2024. Derudover har Nordic Waste haft en negativ effekt på den gennemsnitlige kassebeholdning. Regnskabsresultatet er i store træk som forventet i løbet af året, og der er truffet nødvendige beslutninger med henblik på tilpasning af økonomien. Det samlede udgangspunkt for 2025 og den kommende budgetlægning for 2026-29 er på den baggrund som udgangspunkt uændret. Dette skal også ses i sammenhæng med byrådets beslutning om at lånefinansiere udgifterne til Nordic Waste, hvilket bidrager til en genopbygning af kommunens likviditet.

Der er ikke udsigt til, at de kommunale rammer for økonomien bliver større i de kommende år, snarere tvært imod. Der vil derfor fortsat være behov for en stram økonomistyring i 2025 med henblik på at stabilisere økonomien og nå i mål med de handleplaner, som allerede er igangsat.

Likviditetsudviklingen i 2024

Den gennemsnitlige kassebeholdning for 2024 kan opgøres til 393 mio. kr. Det var forventet, at kassebeholdningen ville falde i 2024. Den gennemsnitlige kassebeholdning ekskl. Nordic Waste kan opgøres til 590 mio. kr. Nordic Waste har gennemsnitligt belastet kassebeholdningen i 2024 med netto 197 mio. kr.

Nedenstående figur viser likviditetsudviklingen i 2024:

Den gennemsnitlige kassebeholdning på 393 mio. kr. i 2024 består af en række opsparede beløb til hhv. drift/anlæg, klimabro og jordforsyning.

Disse opsparede beløb overstiger ovennævnte 393 mio. kr., jf. nedenstående oversigt, der viser opsparingen pr. 1/1 2024 og 1/1 2025 samt gennemsnittet heraf:

Opsparing (mio. kr.)	1. januar 2024	1. januar 2025	Gennemsnit
Opsparing drift og anlæg	339	289	314
Opsparing klimabro	109	141	125
Opsparing jordforsyning	173	160	166
Opsparing i alt	621	590	606

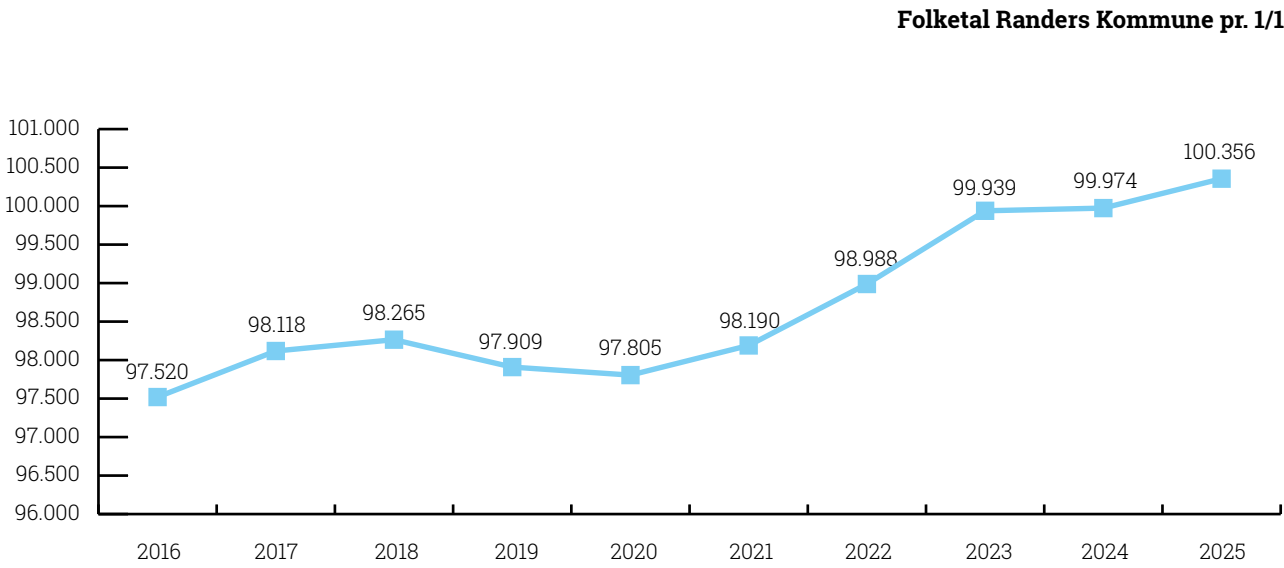
Der er tale om en samlet opsparing på gennemsnitligt 606 mio. kr. Dette svarer til, at de allerede disponerede beløb overstiger den gennemsnitlige kassebeholdning med 202 mio. kr.

Kommunens likviditet bliver dog genopbygget i marts 2025 som følge af byrådets beslutning om at lånefinansiere udgifterne til Nordic Waste. Der bliver således optaget et lån på 290,6 mio. kr. i marts 2025 til dækning af udgifterne i 2023 og 2024. Herefter forventes den gennemsnitlige kassebeholdning i løbet af 2025 at modsvare de opsparede beløb (jf. ovenfor). Heri er dog ikke indregnet effekten af en eftergivelse af socialområdets gæld som vil forøge nettoopsparingen på serviceområderne tilsvarende. Dette er beskrevet i særskilt notat, som fremsendes som en del af det samlede regnskabsmateriale.

I finansieringsoversigten til regnskabet kan der læses mere om likviditetsudviklingen i 2024.

Befolkningsudviklingen i 2024

Pr. 1. januar 2025 udgjorde folketallet for Randers Kommune 100.356 personer.

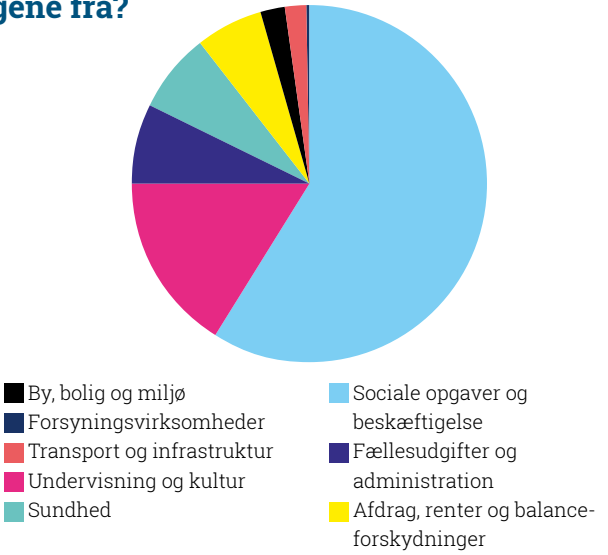

Som det fremgår af figuren, har væksten været aftagende i 2017 for herefter at være faldende i 2018 og 2019. I 2020 blev udviklingen vendt, og folketallet er nu det højeste i kommunens historie. Den nye befolkningsprognose vil blive forelagt byrådet i april, og her vil der desuden blive givet en nærmere beskrivelse af udviklingen i 2024

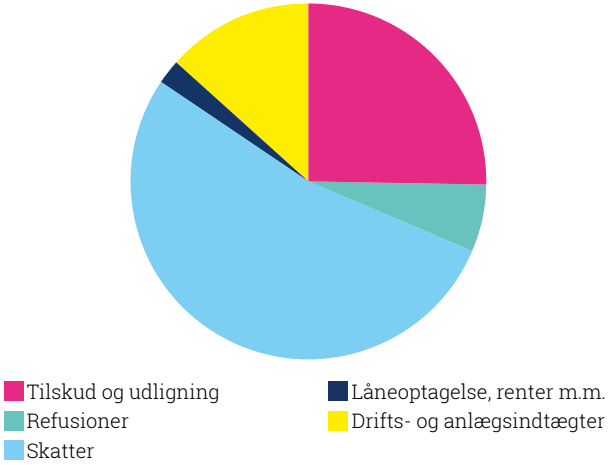
Regnskab 2024

– hvor blev pengene brugt, og hvor kom pengene fra?

Hvor blev pengene brugt I 2024	Mio. kr.
By, bolig og miljø	737,2
Forsyningsvirksomheder	188,1
Transport og infrastruktur	217,0
Undervisning og kultur	1.579,1
Sundhed	598,1
Sociale opgaver og beskæftigelse	5.868,8
Fællesudgifter og administration	714,1
Afdrag, renter og balanceforskydninger	19,8
Udgifter i alt	9.922,1

Hvor kom pengene fra I 2024	Mio. kr.
Tilskud og udligning	-2.522,5
Refusioner	-603,9
Skatter	-5.277,2
Låneoptagelse, renter m.m.	-210,8
Drifts- og anlægsindtægter	-1.307,6
Indtægter i alt	-9.922,1

Se også "Randers i tal" for en yderligere specifikation af tallene.

REGNSKABSPRINCIPPER

Generelt

Regnskabet er aflagt i overensstemmelse med gældende lovgivning herunder de retningslinjer, der er i Indenrigsministeriets Budget- og regnskabssystem for kommuner. Regnskabet aflægges som et totalregnskab, der omfatter alle drifts-, anlægs- og kapitalposter. I regnskabet indgår også udgifter, indtægter, aktiver og gæld vedrørende de selvejende institutioner, som Randers Kommune har driftsoverenskomst med.

Primokorrektion vedr. hensatte forpligtelser

Der er i 2024 regnskabet foretaget primo regulering af hensatte forpligtelser til afværgeforanstaltninger i forlængelse af jordskredet ved virksomheden Nordic Waste, med 315 mio. kr., hvorefter den samlede hensættelse vedrørende Nordic Waste er 530 mio. kr. Primo reguleringen vedrører den del af hensættelsen som først blev kendt efter afslutningen af regnskabet for året 2023. Egenkapitalen er tilsvarende reduceret med 315 mio. kr., hvorefter den samlede egenkapital er 3.858 mio. kr. Reguleringen påvirker ikke driften.

Ændringer i regnskabspraksis i forhold til tidligere år

Der er ikke sket ændringer i regnskabspraksis, hvorfor regnskabet er aflagt efter de samme principper som sidste år.

Regnskabsopgørelsen

Indregning af indtægter og udgifter

Indtægter indregnes så vidt muligt i regnskabsopgørelsen i det regnskabsår, de vedrører, jf. transaktionsprincippet.

Driftsudgifter i regnskabsopgørelsen indregnes i det regnskabsår, de vedrører, jf. transaktionsprincippet, forudsat at de er kendte for kommunen på tidspunktet for regnskabsudarbejdelsen i marts.

Anlægsudgifter indregnes i regnskabsopgørelsen i det/de regnskabsår, hvori anlægsudgiften afholdes. Der afskrives første gang på et aktiv i det regnskabsår, hvori aktivet er anskaffet/endelig færdigopført og klar til anvendelse.

Kommunens drifts- og anlægsudgifter er opført ekskl. moms.

Afskrivninger

Materielle anlægsaktiver afskrives lineært over de enkelte aktivers forventede levetid.

Afskrivningsperioder:

Administrationsbygninger	50 år
Skoler, dag- og ældreinstitutioner	30 år
Tekniske anlæg og maskiner	10 år
Inventar	5 år
Immaterielle anlægsaktiver	3 år
IT-udstyr	3 år

Anskaffelser under 100.000 kr. udgiftsføres i anskaffelsesåret.

Balancen

Materielle anlægsaktiver

Omfatter grunde og bygninger, tekniske anlæg og maskiner samt inventar, IT-udstyr og biler. Aktiver indregnes som hovedregel i balancen til kostpris og afskrives over den forventede levetid. Ejendomsretten til de grunde og bygninger der er indregnet i balancen, er dokumenteret via tingbogsattester. Ejendomsretten til øvrige aktiver er dokumenteret via fakturaer, leasingaftaler m.v.

Der afskrives ikke på grunde samt materielle anlæg under udførelse. Først når anlægget er udført, påbegyndes afskrivning.

Infrastrukturelle anlægsaktiver (veje, broer m.v.) samt ikke-operationelle anlægsaktiver (kunst, parker m.v.) indregnes ikke i balancen.

Leasingkontrakter for materielle anlægsaktiver, hvor Randers Kommune har alle væsentlige risici og fordele forbundet med ejendomsretten indregnes til kostprisen. Kostprisen måles som den laveste af enten dagsværdien af det leasede aktiv eller nutidsværdien af minimumsleasingydelse med tillæg af omkostninger.

Finansielt leasede aktiver afskrives over den forventede levetid, der fastsættes efter typen af aktiv.

Finansielle anlægsaktiver

Andele af interessentskaber, som Randers Kommune har medejerskab til, samt ikke noterede aktier indgår i balancen til den indre værdi jf. senest foreliggende årsregnskab.

Langfristede tilgodehavender optages til tilgodehavendets nominelle værdi. Der foretages afskrivninger på tilgodehavender, når tilgodehavende er uerholdeligt, det vil sige når alle inddrivningsmuligheder er udtømt. Der foretages nedskrivning mod forventet tab på langfristede tilgodehavender.

Udlæg vedrørende forsyningsvirksomheder reguleres med resultaterne af den samlede drifts- og anlægsvirksomhed på området, således at det optagne tilgodehavende svarer til det samlede mellemværende med forsyningsvirksomhederne.

Omsætningsaktiver – fysiske anlæg til salg

Grunde og bygninger til salg er optaget til kostpris.

Omsætningsaktiver - tilgodehavender

Udgifter og indtægter afholdt inden regnskabsårets udgang, men som vedrører efterfølgende regnskabsår, er klassificeret som periodeafgrænsningspost under omsætningsaktiver – tilgodehavender.

Indtægter, som vedrører indeværende regnskabsår, men som først betales i det efterfølgende regnskabsår, er klassificeret som kortfristet tilgodehavende.

Kortfristede tilgodehavender optages til tilgodehavendets nominelle værdi. Der foretages afskrivninger på tilgodehavender, når tilgodehavende er uerholdeligt, det vil sige når alle inddrivningsmuligheder er udtømt. Der foretages ikke nedskrivning mod forventet tab på kortfristede tilgodehavender.

Omsætningsaktiver - værdipapirer

Værdipapirer omfatter beholdninger af kortfristede værdipapirer, der uden hindring kan omsættes til likvide beholdninger, og hvorpå der kun er ubetydelig risiko for værdiændringer. Værdipapirer indregnes til dagsværdi (kurs) på balancedagen eller aktuelt resttilgodehavende.

Likvide beholdninger

Likvider omfatter kontante beholdninger og indskud i pengeinstitutter. Likviderne indregnes i overensstemmelse med den tilstedeværende kontante beholdning og indestående i pengeinstitutter.

Egenkapital

I egenkapitalen er udover kommunens egenkapital også indeholdt modpost til forsyningsvirksomhedernes takstfinansierede aktiver, modpost til aktiver tilhørende selvejende institutioner, som kommunen har indgået driftsoverenskomst med.

Hensatte forpligtelser

Forpligtigelser indregnes i balancen, når kommunen på balancedagen har en retslig eller faktisk forpligtigelse som resultat af en tidligere begivenhed, og det er sandsynligt, at afviklingen heraf vil medføre et træk på kommunens økonomiske ressourcer, og der kan foretages en pålidelig beløbsmæssig måling af forpligtigelsen.

Pensionsforpligtigelser, der ikke er forsikringsmæssigt afdækket vedrørende tjenestemandsansatte og ansatte på tjenestemandslignende vilkår, optages i balancen under forpligtigelser. Kapitalværdien af pensionsforpligtigelsen er beregnet aktuarmæssigt ud fra forudsætninger om de forventede fremtidige ydelser til tjenestemændene ud fra en pensionsalder svarende til 2 år efter tidligste pensionsudbetalingsalder, den af kommunen besluttede investeringsstrategi ved pensionsselskabet samt forventninger om den fremtidige udvikling i lønniveau, rente, inflation, dødelighed m.v.

Der foretages en aktuarmæssig beregning af pensionsforpligtelsen hvert 5. år. Den seneste aktuarmæssige beregning er foretaget i forbindelse med regnskabsaflæggelsen for 2022. Der foretages en ny beregning i forbindelse med regnskabsaflæggelsen for 2027. Der foretages ikke regulering af værdien af forpligtigelsen i de mellemliggende år.

Hensatte forsikringsforpligtelser til arbejdsskader er indregnet i balancen. En arbejdsskade registreres, når det er utvivlsomt, at fremtidige økonomiske fordele fragår kommunen og senest i det øjeblik Arbejdsskadestyrelsen har truffet afgørelse om erstatning. Arbejdsskader, som med overvejende sandsynlighed vil blive anerkendt af Arbejdsskadestyrelsen, kan registreres, inden der er faldet afgørelse i sagen. Arbejdsskadeforpligtelser skal genberegnes aktuarmæssigt hvert 5. år. Den seneste aktuarmæssige beregning er foretaget i forbindelse med regnskabsaflæggelsen for 2022. Der foretages en ny beregning i forbindelse med regnskabsaflæggelsen for 2027. Der foretages ikke regulering af værdien af forpligtigelsen i de mellemliggende år.

Hensatte forpligtelser afledt af retssager, erstatningskrav, miljøforurening mv. er indregnet i balancen med det bedste skøn over de omkostninger, der på balancedagen er nødvendige for at afvikle forpligtigelsen.

Der er i 2024 regnskabet foretaget primo regulering af hensættelsen til afværgeforanstaltninger i forlængelse af jordskredet ved virksomheden Nordic Waste, med 315 mio. kr. Primo reguleringen vedrører den del af hensættelsen som først blev kendt efter afslutningen af regnskabet for året 2023.

Langfristede gældsforpligtelser

Langfristet gæld til realkreditinstitutter og andre kreditinstitutter er optaget med restgælden på balancetidspunktet.

Opsparede feriemidler i overgangsperioden opgøres som de feriemidler der er optjent fra 1. september 2019 til den 31. august 2020. Forpligtigelsen betales når lønmodtageren når folkepensionsalderen eller i henhold til politisk beslutning.

Den kapitaliserede restleasingydelse vedrørende finansielt leasede anlægsaktiver indregnes i balancen som en gældsforpligtelse.

Nettogæld vedrørende fonds, legater, deposita m.v.

Nettogælden omfatter tilgodehavender til opkrævning fra kommuner/staten, aktiver tilhørende fonds og legater, deposita og de tilsvarende modposter hertil.

Kortfristede gældsforpligtelser

Kortfristet gæld til pengeinstitutter, staten, kirken, leverandører, andre kommuner og regioner m.v. optages med restgælden på balancetidspunktet.

REGNSKABSOPGØRELSE

Note	Regnskabsopgørelse i mio. kr.	Budget 2024	Korrigeret budget 2024	Regnskab 2024	Regnskab 2023
	A. Det skattefinansierede område				
	Indtægter				
1	Skatter	-5.272,7	-5.272,4	-5.277,2	-4.950,8
2	Tilskud og udligning	-2.446,6	-2.489,4	-2.492,3	-2.359,5
	Indtægter i alt	-7.719,2	-7.761,9	-7.769,5	-7.310,2
	Driftsudgifter (ekskl. forsyningsvirksomhed)				
	Økonomiudvalget	489,7	543,7	435,8	430,3
	Børne- og familieudvalget	738,7	735,7	744,8	691,2
	Beskæftigelsesudvalget	2.251,2	2.262,4	2.251,7	2.138,6
	Socialudvalget	662,6	561,8	769,5	690,0
	Miljø- og teknikudvalget	384,1	404,9	378,7	367,6
	Sundheds, idræts og kulturudvalget	733,1	761,4	733,7	702,0
	Omsorgsudvalget	1.150,3	1.133,7	1.139,2	1.109,2
	Landdistriktsudvalget	6,1	12,3	5,3	3,8
	Skole og uddannelsesudvalget	1.021,4	1.063,0	1.061,1	1.010,1
	Erhvervs- og planudvalget	16,9	23,9	16,3	15,7
3	Driftsudgifter i alt	7.454,2	7.502,6	7.536,1	7.158,6
	Driftsresultat før finansiering	-265,1	-259,2	-233,4	-151,7
4	Renter mv	14,2	14,1	12,7	7,2
	RESULTAT AF ORDINÆR DRIFTSVIRKSOMHED	-250,9	-245,1	-220,7	-144,4
	Anlægsudgifter (ekskl. forsyningsvirksomhed, jordforsyning og ældreboliger)				
	Økonomiudvalget	37,0	0,0	0,0	0,0
	Børne- og familieudvalget	13,0	57,1	36,1	60,2
	Beskæftigelsesudvalget	0,0	0,0	0,0	0,0
	Socialudvalget	5,0	23,7	14,4	0,3
	Miljø- og teknikudvalget	100,8	206,4	337,4	102,9
	Sundheds, idræts og kulturudvalget	22,6	43,8	20,7	21,4
	Omsorgsudvalget	2,6	11,9	4,1	0,1
	Landdistriktsudvalget	15,6	39,8	15,4	4,0
	Skole og uddannelsesudvalget	24,4	106,0	0,8	3,3
	Erhvervs- og planudvalget	17,1	42,1	19,8	8,1
5	Anlægsudgifter i alt	238,2	530,8	448,9	200,3
	RESULTAT AF ORDINÆR DRIFT OG ANLÆG	-12,7	285,7	228,2	55,9
	Jordforsyning				
	Salg af jord	-51,0	-9,6	-19,9	-23,6
	Køb af jord inkl.byggemodning	40,3	169,9	20,6	13,0
	Jordforsyning i alt	-10,7	160,3	0,6	-10,6
	Ældreboliger	-40,6	52,4	-34,0	-14,6
	RESULTAT AF DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE	-64,1	498,4	194,8	30,7
	B. Forsyningsvirksomheder				
	Drift (indtægter - udgifter)	-12,8	-12,8	-15,5	-3,4
	Anlæg (indtægter - udgifter)	7,4	36,7	25,7	9,7
7	RESULTAT AF FORSYNINGSVIRKSOMHEDER	-5,5	23,9	10,2	6,3
	C. RESULTAT I ALT (A+B)	-69,6	522,3	205,0	37,0

FINANSIERINGSOVERSIGT OG
FINANSIEL STATUS

Note	FINANSIERINGSOVERSIGT i mio. kr.	Regnskab 2024	Regnskab 2023
	Årets resultat	205,0	37,0
11	Låneoptagelse	-135,7	-90,7
11	Afdrag på lån	137,2	155,1
10	Ændring i langfristede tilgodehavender	-12,6	2,9
9	Ændring i kortfristede tilgodehavender/gæld	-134,9	14,5
	Ændring i fonds/legater mv.	-4,5	0,1
	Ændring i likvide aktiver i alt	54,5	118,9
Positive tal angiver udgift, negative tal (-) angiver indtægt			
Note	FINANSIEL STATUS i mio. kr.	Regnskab 2024	Regnskab 2023
8	Likvide aktiver	131,1	144,8
9	Kortfristede tilgodehavender	242,2	268,9
9	Kortfristet gæld	-761,7	-630,3
	Kortfristet formue/gæld	-388,4	-216,6
10	Langfristede tilgodehavender	4.240,6	4.228,2
11	Langfristet gæld	-1.734,0	-1.724,3
13	Hensatte forpligtelser	-734,1	-1.224,8
7	Udlæg vedrørende forsyningsvirksomheder	34,7	24,5
	Aktiver/passiver fonde mm.	-31,8	-27,2
	Langfristet formue/gæld	1.775,4	1.276,4
	Finansiell status	1.387,0	1.059,8
Positive tal angiver nettoaktiver, negative tal (-) angiver nettogæld			

BALANCE

Note	Aktiver i mio. kr.	Ultimo 2023	Ultimo 2024
	Grunde	401,2	401,2
	Bygninger	1.853,8	1.814,6
	Tekniske anlæg mv.	78,5	67,6
	Inventar	23,4	30,2
	Anlæg under udførelse	216,6	165,5
	I alt	2.573,5	2.479,1
	Finansielle anlægsaktiver		
10	Aktier og andelsbeviser m.v.	3.924,3	3.952,3
10	Langfristede tilgodehavender	298,8	283,4
7	Udlæg vedr. jordforsyning og forsyningsvirksomheder	24,5	34,7
	I alt	4.247,5	4.270,4
	Omsætningsaktiver - fysiske anlæg til salg	225,0	215,5
9	Omsætningsaktiver - tilgodehavender	268,9	242,2
10	Omsætningsaktiver - værdipapirer	5,1	4,9
8	Likvide beholdninger	144,8	131,1
	Aktiver i alt	7.464,8	7.343,2
Note	Passiver i mio. kr.	Ultimo 2023	Ultimo 2024
12	Egenkapital		
	Modpost for takstfinansierede aktiver	-45,2	-38,7
	Modpost for selvejende institutioners aktiver	-74,8	-72,5
	Modpost for skattefinansierede aktiver	-2.678,5	-2.583,4
	Balancekonto	-1.059,6	-1.387,1
	I alt	-3.858,1	-4.081,6
13	Hensatte forpligtelser	-1.224,8	-734,1
11	Langfristede gældsforpligtelser	-1.724,3	-1.734,0
9	Nettogæld vedr. Fonds, legater, deposita m.V.	-27,2	-31,8
9	Kortfristede gældsforpligtelser	-630,3	-761,7
	Passiver i alt	-7.464,8	-7.343,2
	Kautions- og garantiforpligtelser		
	Kautions- og garantiforpligtelser udgør 1.280,1 mio.kr.		
	Eventualrettigheder og -forpligtelser		
	Eventualrettigheder udgør 621,6 mio. kr. Eventualforpligtelser udgør 774,5 mio. kr.		

NOTER

1. Skatter

Randers Kommunes samlede skatteindtægter udgjorde 5,3 mia. kr. i 2024. I forhold til det oprindelige budget er der tale om merindtægter på 4,5 mio. kr.

De kommunale skatteindtægter kommer primært fra beskatning af indkomst efter personskatteloven. Herudover er de væsentligste kommunale indtægtskilder beskatning af ejendomme og beskatning af aktieselskaber.

De samlede skatteindtægter i 2024 i mio. kr.

Skatteposter	Oprindeligt budget	Korrigeret budget	Regnskab
Indkomstskat (statsgaranti)	-4.764,2	-4.764,0	-4.764,0
Ejendomsskatter	-405,0	-405,0	-409,2
Selskabsskat	-100,7	-100,7	-100,7
Øvrige skatter	-2,8	-2,8	-3,3
Skatteindtægter i alt	-5.272,7	-5.272,5	-5.277,2

Som det fremgår af ovenstående tabel, er det ejendomsskatter og øvrige skatter, der er årsagen til den mindre afvigelse.

Ejendomsskatter

De samlede indtægter fra ejendomsskatter er 4,2 mio. kr. større end det korrigerede budget. Merindtægten skyldes primært, at der var budgetlagt med en efterregulering på 5 mio. kr. Som følge af omlægning på området finder den endelige efterregulering dog først sted i 2026/2027. Der er i budget 2025 afsat en reserve til efterregulering af ejendomsskatter i 2027 på 10 mio. kr.

Øvrige skatter

Øvrige skatter omfatter bl.a. forskerskat, som er en særlig skatteordning, der indebærer, at udenlandske forskere og nøglemedarbejdere har mulighed for i en periode at opnå særligt gunstige skattemæssige vilkår ved arbejde i Danmark. Randers Kommune havde budgetlagt med en indtægt på 1 mio. kr. men modtog 1,5 mio. kr. – altså en merindtægt på 0,5 mio. kr.

2. Tilskud, udligning og refusion af købsmoms

Tilskud og udligning for 2024 i mio. kr. er sammensat således:

Tilskudsposter	Oprindeligt budget	Korrigeret budget	Regnskab
Udligning og generelle tilskud	-2.296,9	-2.341,3	-2.342,4
Udligning og generelle tilskud vedrørende udlændinge	13,0	13,0	13,0
Kommunale bidrag til regionerne	12,3	12,3	12,3
Tilskud til styrkelse af kommunernes likviditet	-91,4	-91,4	-91,4
Øvrige særlige tilskud	-83,6	-82,0	-82,0
Tilskud og udligning i alt	-2.446,6	-2.489,4	-2.490,5
Refusion af købsmoms	0	0	-1,8
Tilskud og udligning, momsrefusion mv.	-2.446,6	-2.489,4	-2.492,3

Udligning og generelle tilskud

Udligning og generelle tilskud viser en merindtægt på 1,1 mio. kr., der vedrører efterreguleringer.

Refusion af købsmoms

Refusion af købsmoms viser en merindtægt på 1,8 mio. kr., der vedrører reguleringer for tidligere år.

3. Skattefinansierede driftsudgifter

Nedenstående tabel viser de skattefinansierede driftsudgifter opdelt i serviceudgifter, indkomstoverførsler, aktivitetsbestemt medfinansiering og indtægter fra den centrale refusionsordning.

Driftsudgifter i mio. kr.	Vedtaget budget	Korrigeret budget	Regnskab 2024
Serviceudgifter	4.951,7	4.982,8	5.052,6
Indkomstoverførsler	2.147,2	2.164,5	2.157,5
Indtægter fra central refusionsordning	-51,6	-51,6	-82,9
Aktivitetsbestemt medfinansiering	407,0	407,0	409,0
Driftsudgifter i alt	7.454,2	7.502,6	7.536,1

Serviceudgifterne

Serviceudgifter	Mio. kr.
Vedtaget budget 2024	4.951,7
Tillægsbevillinger, service	
Overførsler 2023-24	9,5
Annullering bufferpulje	-40,0
LC programmet	13,4
PL pulje, midtvejsregulering	19,8
Demografireguleringer	17,4
Ukrainekomensation 2024	15,1
Øvrige	-4,0
Tillægsbevillinger i alt	31,1
Korrigeret budget	4.982,8
Regnskab 2024	5.052,6
Merforbrug ift korrigeret budget	69,7

På baggrund af ovenstående bevillinger udgør korrigeret budget 4.982,8 mio. kr. Regnskabet viser et forbrug på 5.052,6 mio. kr. og dermed et merforbrug på 69,7 mio. kr.

KL udmeldte i sommeren 2024 en niveaukorrigeret ramme for Randers Kommunes serviceudgifter i relation til sanktionslovgivningen på 5.000,8 mio. kr. Randers Kommunes serviceudgifter i regnskab 2024 ligger 51,8 mio. kr. over denne ramme. Overskridelsen skyldes mestendels udfordringerne på socialområdet.

I Randers Kommunes økonomistyring er indkomstoverførslerne inddelt i 3 kategorier. Der er redegjort for regnskabets for disse 3 kategorier i de følgende tabeller.

Indkomstoverførsler

Indkomstoverførsler	Mio. kr.
Vedtaget budget 2024	2.147,2
Tillægsbevillinger, indkomstoverførsler	
Overførsel 2023-24	1,6
Arbejdsløshedsdagpenge	-7,0
Kontanthjælp og ledighedsydelse	-11,3
Sygedagpenge og jobafklaring	-8,6
Ressourceforløb	-15,0
Førtidspension	45,0
Seniorpension	6,0
Integration	-5,1
Øvrige indsatser	4,0
Boligsikring og boligydelse	3,5
Tilbud til voksne med særlige behov	4,2
Tillægsbevillinger i alt	17,3
Korrigeret budget	2.164,5
Regnskab 2024	2.157,5
Mindreforbrug ift. korrigeret budget	-7,0

Det fremgår af tabellen, at der er mindreudgifter til indkomstoverførslerne på netto 7 mio. kr. inkl. budgetoverførsel vedr. Sprogcentret på 1,6 mio. kr.

Det samlede resultat på indkomstoverførsler skal ses i sammenhæng med midtvejsreguleringen af bloktilskuddet i 2024 og de løbende budgetopfølgninger (pr. 31/5 og 30/9). Dette beskrives nærmere nedenfor.

I økonomiaftalen for 2025 blev der aftalt en negativ midtvejsregulering vedrørende 2024 svarende til, at Randers Kommune skulle aflevere 13,4 mio. kr. i midtvejsreguleringen for 2024.

Ved budgetopfølgningen pr. 31/5 2024 blev budgettet forøget med 22 mio. kr. som følge af merudgifter på området. Den samlede manko kunne således opgøres til 25,4 mio. kr. inkl. en reserve fra regnskab 2023 på 10 mio. kr. I august blev denne manko nedjusteret til 20,4 mio. kr., og dette beløb blev finansieret ved en reduktion af råderummet i forbindelse med budgetlægningen for 2025-28.

Ved budgetopfølgningen pr. 30/9 var der yderligere en forbedring på 1,3 mio. kr. Det endelige regnskabsresultat viser en forbedring på 5,4 mio. kr. I forhold til den finansiering på 20,4 mio. kr., som blev fundet i forbindelse med budgetlægningen, er der tale om en samlet forbedring på 6,7 mio. kr.

Aktivitetsbestemt medfinansiering

Aktivitetsbestemt medfinansiering	Mio. kr.
Vedtaget budget 2024	407,0
Tillægsbevillinger i alt	0,0
Korrigeret budget	407,0
Regnskab 2024	409,0
Merudgift ift. korrigeret budget	2,0

Ovenstående tabel viser et budget på 407 mio. kr. og et faktisk forbrug på 409 mio. kr. – altså et merforbrug på 2 mio. kr. De 2 mio. kr. vedrører dog efterregulering, hvor indtægten er bogført under tilskud og udligning. Dermed er merudgiften neutraliseret.

Indtægter fra den centrale refusionsordning

Indtægter fra den centrale refusionsordning	Mio kr.
Vedtaget budget 2024	-51,6
Tillægsbevillinger, den centrale refusionsordning	
Tillægsbevillinger i alt	-
Korrigeret budget	-51,6
Regnskab 2024	-82,9
Merindtægt ift. korrigeret budget	-31,3

Tabellen viser, at der er budgetlagt indtægter for 51,6 mio. kr., men de faktiske indtægter i regnskab 2024 blev 82,9 mio. kr. – altså en merindtægt på 31,3 mio. kr.

Årsagen hertil er primært flere dyre enkeltsager (og dermed yderligere refusion). Den øgede refusion kan derfor medgå til finansiering af merudgifterne på socialområdet.

4. Renter

Det korrigerede budget for 2023 viser en nettorenteudgift på 12,8 mio. kr. Regnskabsresultatet viser en nettorenteudgift på 7,2 mio. kr. altså en mindreudgift på 5,6 mio. kr. i.f.t. korrigeret budget.

Renteudgifter i mio. kr.	Oprindeligt budget	Korrigeret budget	Regnskab
Renter af likvide aktiver	-8,8	-8,8	-14,2
Renter af kortfristede tilgodehavender	-1,0	-1,0	-1,2
Renter af langfristede tilgodehavender	-0,3	-0,3	-1,9
Renter vedrørende forsyningsvirksomheder	-1,5	-1,5	-0,6
Kassekreditter og byggelån	0	0	0,4
Renter af kortfristet gæld	0	0	1,0
Renter af langfristet gæld	24,6	24,6	24,1
Renter vedrørende jordforsyning	0,1	0,1	0,1
Renter på ældreboliger	1,9	1,9	1,9
Kurstab/kursgevinster, realiseret	0	0	4,4
Garantiprovision	-0,9	-0,9	-1,3
I alt	14,1	14,1	12,7

Merindtægten skyldes primært en bedre forrentning af kommunens investeringsportefølje samt større indtægter fra garantiprovisioner end hidtil forudsat. 2024 har været et godt afkastsår for både aktier og obligationer.

Renterne vedrørende den skattefinansierede gæld viser mindreudgifter i forhold til det korrigerede budget, mens ældreboliger svarer til budgettet. En andel på 80 % af låneporteføljen har været afdækket med fastrente, og dermed er porteføljen ikke påvirket af renteudsvingene i 2024.

Randers Kommune anvender renteswaps til at mindske renterisikoen på kommunens låneportefølje. Samtlige lån i porteføljen er optaget til variabel rente. Ultimo 2024 er 80 % af porteføljen omlagt til fast rente via renteswaps med henblik på at opnå budgetsikkerhed. Swapaftalerne fremgår af nedenstående tabel. Den samlede markeds-værdi af de indgåede renteswaps er 14,7 mio. kr. Markedsværdien er et øjebliksbillede, og den positive værdi er et udtryk for, at de samme swaps vil kunne handles til en højere rente i dag end på indgåelsestidspunktet.

Aftalepart	Lånenummer.	Rente i pct.	Udløbsdato	Valuta	Kontraktens hovedstol i mio. kr.	Kontraktens restgæld i mio. kr.	Markeds-værdi i mio. kr.
Nordea	201036652	3,58	01-01-2036	DKK	105,7	56,6	-4,1
Nordea	201036078	3,84	11-10-2029	DKK	33,7	9,7	-0,4
Nordea	201036078	4,33	11-10-2029	DKK	444,8	103,3	-5,9
Nordea	201441912	4,00	04-01-2038	DKK	52,1	31,5	-3,4
Nordea	201239433	4,02	15-10-2037	DKK	24,5	14,6	-1,6
Nordea	201036078	0,32	11-10-2029	DKK	158,7	60,1	3,2
Nordea	201442538	0,88	22-08-2039	DKK	68,2	44,3	4,7
Nordea	201747263	0,93	27-03-2042	DKK	36,6	26,2	3,0
Nordea	201848816	0,94	20-04-2043	DKK	31,2	23,1	2,8
Nordea	202052248	0,07	28-04-2045	DKK	72,5	59,5	12,6
Nordea	202052247	0,14	30-04-2030	DKK	18	9,9	0,7
Nordea	202153954	0,08	23-04-2031	DKK	20	13,0	0,9
Nordea	202153955	0,25	23-04-2031	DKK	62,6	53,8	5,8
Nordea	202356565	2,99	28-04-2048	DKK	88,0	86,1	-4,7
Nordea	202457553	2,83	30-04-2029	DKK	24,8	24,3	-0,6
Nordea	202457553	2,84	29-04-2049	DKK	49,6	48,6	-2,1
Nordea	202458039	2,42	15-11-2049	DKK	50,6	50,6	0,0
Kommunekredit	201645625	1,07	25-03-2041	DKK	52,4	35,5	3,8

5. Anlæg

Nedenstående tabel viser anlægsudgifterne fordelt på skattefinansieret anlæg, jordforsyning, ældreboliger samt brugerfinansieret område.

Anlæg i mio. kr.	Vedtaget budget	Korrigeret budget	Regnskab 2024
Skattefinansieret anlæg, udgifter	254,5	568,7	458,6
Skattefinansieret anlæg, indtægter	-16,3	-37,9	-9,7
Skattefinansieret anlæg, netto	238,2	530,8	448,9
Jordforsyning, byggemodning mm	40,3	174,4	21,3
Jordforsyning, salg af grunde	-51,0	-14,2	-20,7
Jordforsyning, netto	-10,7	160,3	0,6
Ældreboliger	0,0	98,6	-6,6
Brugerfinansieret område	7,4	36,7	25,7

På det skattefinansierede anlægsområde er der gennemført anlægsprojekter for 448,9 mio. kr. netto inkl. udgifter til Nordic Waste på 255,8 mio. kr. Dette er væsentligt mindre end det korrigerede budget på 530,8 mio. kr. Afvigelsen skyldes periodeforskydninger mellem årene, og afvigelsen vil således blive overført til budget 2025. Endvidere har de forbrugsdæmpende initiativer i 2024 haft betydning for mange projekter.

Anlægsprojekterne vedrører bl.a. de nye daginstitution i Dronningborg, bygningsvedligeholdelse og energibesparende foranstaltninger på kommunens bygningsmasse samt projekter på kultur- og fritidsområdet, indenfor områdefornyelse og Ny Havnevej. Regnskabsresultatet ligger ca. 8 mio. kr. under oprindeligt budget ekskl. anlægsbufferen på 37 mio. kr., når der korrigeres for udgifterne til Nordic Waste.

På jordforsyningsområdet viser regnskabet en nettoudgift på 0,6 mio. kr., mens det korrigerede budget viser en nettoudgift på 160,3 mio. kr. Der har både været færre udgifter til byggemodning samt mindreindtægter fra salg af grunde. Restbudgettet overføres til budget 2025.

6. Overførsler mellem årene

Serviceudgifter i mio. kr.	2024-2025	2023-2024
Økonomiudvalget	104,8	78,7
Børn og familieudvalget	-9,1	-12,8
Beskæftigelsesudvalget	3,4	-2,0
Socialudvalget	-207,4	-115,2
Miljø- og teknikudvalget	26,4	19,4
Sundheds-, idræts- og kulturudvalget	28,7	27,6
Omsorgsudvalget	-5,5	-26,8
Landdistriktsudvalget	7,0	6,5
Skole og uddannelsesudvalget	1,8	27,3
Erhverv og planudvalget	7,6	6,7
I alt overførte servicebevillinger til næste år	-42,2	9,3
Overførte skattefinansierede anlægsbevillinger til næste år - inkl. Nordic Waste	75,7	329,7
Overførte anlægsbevillinger vedr. jordforsyning	159,8	172,8
Overførte anlægsbevillinger vedr. ældreboliger	97,9	5,8
Overførte anlægsbevillinger vedr. brugerfinansieret område	11,0	29,3
I alt overførte anlægsbevillinger	344,3	537,6
I alt overførte bevillinger	302,1	546,9

De samlede overførsler mellem årene på drift og anlæg er faldet fra 546,9 mio. kr. i 2023 til 302,1 mio. kr. i 2024. Overførslerne på service er faldet fra 9,5 mio. kr. til -42,2 mio. kr., og det skyldes primært udviklingen på socialområdet og skoleområdet. Skattefinansieret anlæg er faldet som følge af udgifterne til Nordic Waste. Ser man bort fra udgifterne til Nordic Waste, er overførslerne stort set uændrede i forhold til sidste år. Det samme gør sig gældende for jordforsyningen.

Overførslen på ældreboliger anlæg vedrører det nye projekt i Dronningborg, som oprindeligt var planlagt til 2020 og 2021. I oktober 2021 besluttede byrådet at aflyse udbuddet og udsætte projektet. Bevillingen periodeforskydes nu til 2025. Derudover overføres der 11 mio. kr. på det brugerfinansierede område. Bevillingen vedrører implementering af den nye affaldssorteringsordning, som forventes afsluttet i 2025.

7. Brugerfinansieret område/forsyningsvirksomhed

Det brugerfinansierede område omfatter alene affaldshåndtering.

Virksomheden forudsættes at hvile i sig selv, og det enkelte års overskud eller underskud opsamles på særlige ud-lægskonti i den finansielle status. Der er altså "vandtætte skotter" til den skattefinansierede økonomi.

Årets resultat af forsyningsvirksomhederne viser et underskud på 10,2 mio.kr.

Det finansielle mellemværende udgør ultimo 2024:

Område	Status i mio. kr.
Renovation/affaldshåndtering	34,7

Positivt fortegn angiver Randers Kommunes tilgodehavende.

8. Likviditet

De likvide beholdninger og omsætningsværdipapirer udgør tilsammen 131,1 mio. kr. pr. ultimo 2024.

Likvide beholdninger	Mio. kr.
Kontante beholdninger	-549,2
Omsættelige obligationer m.m.	680,3
Likvide beholdninger i alt	131,1

Negativt fortegn angiver gæld, mens positivt fortegn angiver formue.

Der henvises i øvrigt til finansieringsoversigten samt bemærkningerne i note 9.

9. Kortfristede tilgodehavender og kortfristet gæld

Det fremgår af finansieringsoversigten, at ændringen i kortfristede tilgodehavender og kortfristet gæld isoleret set har forøget likviditeten med 134,9 mio. kr. Dette er en sum af mange poster. Nedenstående tabel viser samlet en ændring på 162,6 mio. kr. De resterende 27,7 mio. kr. er regulering af saldi, som foretages direkte på status i henhold til reglerne i Budget- og Regnskabssystemet for Kommuner. Balancen og nedenstående tabel viser en større ændring vedrørende forskydninger i kassekreditter og byggelån, der vedrører kassekredit i forbindelse med REPO-forretning (obligationsbeholdning).

Øvrige ændringer kan primært henføres til mellemregning mellem årene, mellemregningsskonto herunder forskydninger vedrørende mellemværende med leverandører og debitorer.

Kortfristede tilgodehavender i mio. kr.	Ultimo 2024	Primo 2024	Forskydning
Kortfristede tilgodehavender			
Refusionstilgodehavender	77,1	91,2	-14,1
Tilgodehavender i betalingskontrol	121,4	120,9	0,5
Andre tilgodehavender	34,9	40,2	-5,3
Mellemregning med foregående og følgende regnskabsår	1,2	8,5	-7,3
Selvejende institutioner	7,6	8,1	-0,5
Kortfristede tilgodehavender i alt	242,2	268,9	-26,7
Kortfristet gæld			
Nettoforskydning vedr. aktiver/passiver tilhørende fonds, legater mv	-31,8	-27,2	-4,6
Forskydninger i kassekreditter og byggelån	-125,2	0	-125,2
Anden gæld til staten	-19,4	-20,9	1,5
Anden kortfristet gæld	-347,5	-382,5	35,0
Mellemregningskonto	-261,9	-218,8	-43,1
Selvejende institutioner	-7,6	-8,1	0,5
Kortfristet gæld i alt	-793,5	-657,5	-135,9
I alt kortfristede tilgodehavender og kortfristet gæld			
	-551,2	-388,6	-162,6

Beløb med negativt fortegn angiver gæld

10. Langfristede tilgodehavender

Langfristede tilgodehavender i mio. kr.	Ultimo 2024	Primo 2024	Forskydning
Værdipapirer			
Pantebreve	4,9	5,1	0,2
Værdipapirer i alt	4,9	5,1	0,2
Finansielle anlægsaktiver			
Aktier og andelsbeviser	3.952,3	3.924,3	-28,0
Tilgodehavender hos grundejere	2,3	2,4	0,1
Udlån til beboerindskud*	26,8	28,1	1,3
Indskud i Landsbyggefonden**	0	0	0
Andre langfristede udlån*	204,5	214,9	10,4
Deponerede beløb for lån mv.	49,8	53,4	3,6
Finansielle anlægsaktiver i alt	4.235,7	4.223,1	-12,6
Langfristede tilgodehavender i alt			
	4.240,6	4.228,2	-12,4

* Der er foretaget nedskrivning af forventet tab vedrørende udlån til beboerindskud, og andre langfristede udlån herunder lån til betaling af ejendomsskatter. Den nominelle værdi af udlånene udgør henholdsvis 28,2 mio.kr og 208,8 mio. kr.

** Indskud i Landsbyggefonden skal i henhold til Økonomi- og Indenrigsministeriets regelsæt ikke indregnes i balancen. Indskuddet udgør ultimo 2024 269,8 mio. kr.

Det fremgår af finansieringsoversigten, at langfristede tilgodehavender har forøget likviditeten med 12,6 mio. kr. Dette er en sum af flere poster. Den væsentligste vedrører en formindskelse af tilgodehavende vedrørende lån til betaling af ejendomsskatter på 14,5 mio. kr. Der er ligeledes frigivet deponerede midler for 4,8 mio. kr. Omvendt er der ydet indskud i Landsbyggefonden på 6,7 mio. kr.

Ovenstående tabel viser en forskydning på -12,4 mio. kr. Når likviditeten alligevel er forøget med 12,6 mio. kr., skyldes det, at flere ændringer i langfristede tilgodehavender bogføres direkte på status, i henhold til reglerne i Budget- og regnskabssystemet for kommuner og derfor ikke påvirker kommunens likviditet. Dette vedrører primært udlån til beboerindskud og regulering af værdien af aktier og andelsbeviser, som fremgår af nedenstående tabel.

Aktier og andelsbeviser	Ejerandel i pct.	Indre værdi i mio kr.	Kommunens andel i mio kr.
Kommunernes Pensionsforsikring	2,6%	3.477,0	91,3
Naturgas Midt-Nord I/S	2,3%	177,1	4,1
Vandmiljø Randers A/S	100,0%	3.622,0	3.622,0
Randers Havn	100,0%	217,7	217,7
Andelsboligforeningen Klostergården	5,7%	15,6	0,9
Beredskab & Sikkerhed	39,0%	-5,5	0
Flodbyen Randers P/S	49,0%	33,3	16,3
Komplementarselskabet Flodbyen Randers ApS	49,0%	0,0	0,0

11. Langfristet gæld

Den samlede langfristede gæld udgjorde ultimo 2024 1.734 mio. kr., hvilket giver en forøgelse af den langfristede gæld i løbet af 2024 på 9,7 mio. kr. Nedenstående tabel viser fordelingen af den samlede gæld.

Gældsposter i mio. kr.	Gæld primo 2024	Låne-optagelse	Afdrag	Reguleringer direkte på status	Gæld ultimo 2024
Skattefinansieret gæld	-917,9	-125,0	84,8		-958,1
Lønmodtagernes ferie-midler	-241,3		8,5	-6,6	-239,4
Selvejende institutioner	-3,6			0,3	-3,3
Gæld vedr. ældreboliglån	-559,2	-10,7	43,9	-4,9	-530,9
Finansielt leasede aktiver	-2,3			0	-2,3
Langfristet gæld i alt	-1.724,3	-135,7	137,2	-11,2	-1.734,0

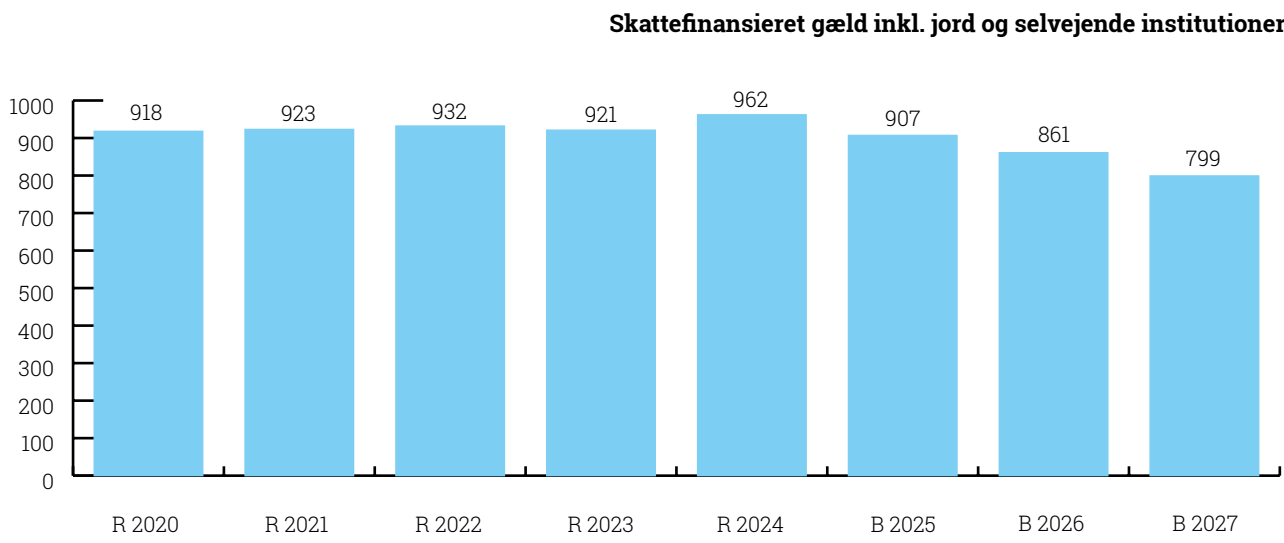
Skattefinansieret gæld

Randers Kommune har hjemtaget lån på 125 mio. kr. i 2024. Lånoptagelsen vedrører både lånerammen for 2023 og 2024. Der er hjemtaget lån på baggrund af faktiske låneramme for 2023 samt et aconto beløb vedr. lånerammen for 2024 svarende til det oprindelige budget på 50,6 mio. kr.

Lånerammen for 2024 er opgjort på baggrund af anlægsinvesteringer i 2024 samt lånedispensationer til 83,7 mio. kr. Der vil således blive optaget et restlån på 33,1 mio. kr. i april 2025.

Den skattefinansierede gæld ekskl. de selvejende institutioner udgør 958,1 mio. kr. ultimo 2024. Der har således været tale om en netto forøgelse af gælden, idet gælden er steget fra 917,9 mio. kr. til 958,1 mio. kr. Stigningen i

den skattefinansierede gæld skyldes, at lånoptagelsen for 2024 blev fremrykket til november 2024, og dermed indeholder regnskabet 2 lånerammer (2023 og 2024) i stedet for kun 1 låneramme. Målsætningerne i den finansielle politik siger, at gælden skal falde i budgetperioden. Denne målsætning blev imidlertid sat ud af kraft i budget 2025-28 som følge af situationen omkring Nordic Waste. Nedenstående figur viser udviklingen i den skattefinansierede gæld inkl. gæld i selvejende institutioner fra Regnskab 2020 til budgetoverslagsår 2028. Som det fremgår af figuren, forventes gælden at falde yderligere i budgetperioden. I den udstrækning muligheden for at optage yderligere lån – via lånedispensationer eller på anden vis – udnyttes i budgetperioden, vil faldet i den budgetterede gæld blive tilsvarende mindre. Nedenstående figur er ligeledes opgjort ekskl. den kommende lånoptagelse vedr. Nordic Waste på 290,6 mio. kr. Denne lånoptagelse vil påvirke den skattefinansierede gæld betydeligt, indtil der er afklaring på bidrag fra konkursboet og anden ekstern finansiering.

Randers Kommune har ingen gæld i udenlandsk valuta ultimo 2024.

Gæld vedrørende lønmodtagernes feriemidler udgør 239,4 mio. kr. ultimo 2024. Der er foretaget et afdrag på 8,5 mio. kr. Derudover er der foretaget indeksering af de skyldige feriepenge på -6,6 mio. kr. Netto er gælden derfor reduceret med 1,9 mio. kr.

Byrådet har besluttet, at de skyldige feriepenge afdrages med 12,7 mio. kr. årligt. Der er afsat årlige budgetbeløb til dette formål.

Selvejende institutioner

Der er foretaget regulering vedr. lån til selvejende institutioner, så gælden udgør 3,96 mio. kr. ultimo 2024.

Ældreboliglån

Gælden vedrørende ældreboliger er reduceret fra 559,2 mio. kr. til 530,9 mio. kr. Der er ikke optaget nye lån vedr. ældreboliger i 2024.

Finansielt leasede aktiver

Gælden vedrørende finansielt leasede aktiver er uændret ultimo 2024 2,3 mio. kr.

12. Egenkapitalen

Der er nedenfor redegjort for, hvordan kommunens samlede regnskabsmæssige egenkapital fremkommer ultimo 2024.

Udvikling i egenkapital	Mio. kr.
Egenkapital 31.12.2023	-4.173,1
Primo saldo korrektioner*	52,1
Egenkapital 01.01.2024	-4.121,0
- udvikling i modposter til takstfinansierede aktiver	6,4
+ udvikling i modposter til selvejende institutioners aktiver	2,4
+ udvikling i modposter til skattefinansierede aktiver	95,1
+ indskud i Landsbyggefonden, tilbageført	269,8
Udvikling på balancekontoen:	
Resultat ifølge regnskabsopgørelsen	205,0
Direkte posteringer på hovedkonto 9:	
-Regulering vedr. forsyningsvirksomhedens finansielle resultat	-10,2
+Regulering af likvide aktiver**	-40,8
-Regulering af aktier og indskud i selskaber mv (indre værdi)	-28,8
+Afskrivning af restancer	1,0
-Regulering vedr. hensættelser til tjenestemænd, arbejdsskader mv	-490,7
+Regulering vedr. øvrige aktiver og passiver herunder gæld	30,2
Årets bevægelser på balancekontoen i alt	-334,3
Egenkapital 31.12.2024	-4.081,6

* Primo saldo korrektioner vedrører indskud i Landsbyggefonden og hensatte forpligtelser.

** Regulering primært i relation til urealiserede kurstab på aktie- og obligationsbeholdning

13. Hensatte forpligtelser

Pensionsforpligtelsen for aktive og fratrådte tjenestemænd, pensionerede tjenestemænd, efterlevende ægtefæller og børn er ultimo 2024 opgjort på baggrund af en aktuarberegning foretaget pr. 31. december 2022.

Der foretages en aktuarmæssig beregning af pensionsforpligtelsen hvert 5. år. Den seneste aktuarmæssige beregning er foretaget i forbindelse med regnskabsaflæggelsen for 2022. Der foretages en ny beregning i forbindelse med regnskabsaflæggelsen for 2027. Der foretages ikke regulering af værdien af forpligtigelsen i de mellemliggende år.

Pensionsforpligtigelsen omfatter aktiver og fratrådte tjenestemænd, pensionerede tjenestemænd, efterlevende ægtefæller og børn.

Herudover indgår forpligtigelsen vedrørende lærere i den lukkede gruppe med skalatrinsindplacering og tjenestemænd, hvor kommunen har pensionsforpligtigelsen indtil tjenestemanden er fyldt 63,5 år, samt hensættelse til tjenestemænd, som har ret til engangsbeløb efter optjening af 37 års pensionsalder.

For de tjenestemænd, der i forbindelse med udskillelsen af Randers Kommunale Værker nu er tilknyttet Verdo, har Randers Kommune fortsat pensionsforpligtelserne. Som følge heraf har Verdo afgivet en sikkerhedsstillelse over for Randers Kommune for disse forpligtelser, som er opgjort til 31,2 mio. kr.

Den samlede kapitalværdi af pensionsforpligtelsen er opgjort til 556,3 mio. kr. på det skattefinansierede område. Herudover er den samlede kapitalværdi af pensionsforpligtelsen på det brugerfinansierede område opgjort til 1,3 mio. kr.

Jf. Randers Kommunes forsikringspolitik har kommunen i overvejende grad baseret sig på selvforsikring herunder også vedrørende arbejdsskader. De enkelte områder er ikke belastet med præmiebetalinger.

Der er i stedet sket reduktion af områdernes budgetter.

Nedenfor er der redegjort for de enkelte forsikringsordningers over/underskud i forhold til "hvile i sig selv", det fastlagte budget og den opgjorte forpligtelse.

Kommunens selvforsikringsordninger i mio. kr.	Budget 2024	Forbrug	Over/underskud
Arbejdsskader	11,0	20,2	-9,2
Tingskader	11,5	10,8	0,7

For arbejdsskader er der foretaget en aktuarmæssig beregnet forpligtelse ultimo 2022, der viser en forpligtelse på 111,8 mio. kr. Der foretages en aktuarmæssig beregning af forpligtelsen hvert 5. år. Der foretages en ny beregning i forbindelse med regnskabsaflæggelsen for 2027. Der foretages ikke regulering af værdien af forpligtelsen i de mellemliggende år.

Der er hensat 51,7 mio. kr. til afværgeforanstaltninger i forlængelse af jordskredet ved virksomheden Nordic Waste. Beløbet svarer til de anlægsudgifter der forventes, afholdt i kommende regnskabsår

Fra Randers Kommunes side er det fortsat forudsætningen at forureneren skal betale. Alle kommunens udgifter - bortset fra perioden hvor Miljøstyrelsen havde myndighedsansvaret - vil derfor blive opgjort og anmeldt som et krav i konkursboet efter Nordic Waste og DSH Recycling. Kravet er optaget i eventualrettighedsfortegnelsen med 342,3 mio. kr., svarende til de afholdte nettoudgifter i regnskab 2023 og 2024 på 290,6 mio. kr., samt hensættelsen i dette års regnskab på 51,7 mio. kr.

Hensatte forpligtelser omfatter også hensættelser vedrørende retssager anlagt mod kommunen (0,0 mio. kr.), deponi vedrørende affald (11,0 mio.kr.)

Forpligtelser i mio. kr.	Ultimo 2024	Primo 2024	Forskydning
Tjenestemandsforsikringer, skattefinansieret område	-556,3	-556,3	0,0
Tjenestemandsforsikringer, brugerfinansieret område	-1,3	-1,3	0,0
Engangsbeløb til tjenestemænd	-2,0	-2,0	0,0
Forpligtelser vedr. arbejdsskader	-111,8	-111,8	0,0
Forpligtelser vedr. retssager	-0,0	-12,9	12,9
Forpligtelser vedr. deponi på affaldsområdet	-11,0	-10,5	-0,5
Hensat vedr. Nordic Waste	-51,7	-530,0	478,3
I alt	-734,1	-1.224,8	490,7